Република Србија
Средња школа „Никола Тесла“
Место: Бољевац
дел. број: 83/3
Датум 30.01.2026. год

На основу члана 119. став 1. тачка 13) Закона о основама система образовања и васпитања („ Сл. гласник РС“ бр. 88/17, 27/18-др. закони, 10/19. 6/20, 129/21, 92/2023 и 19/25), Школски одбор Средње школе „Никола Тесла“ у Бољевцу, на седници одржаној дана 30.01.2026. године, гласовима већине од укупног броја чланова доноси

О Д Л У К У

усваја се Анекс бр. 1 Школског програма СШ „Никола Тесла“ у Бољевцу за 2025/2026 шг.

За одлуку је гласало **6 (шест)** чланова Школског одбора

Председник Школског одбора
Тања Павић

У Школском програму за шк. од 2024/2025 до 2027/2028.г. додаје се нови програм ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА КРИЗНЕ СИТУАЦИЈЕ. Нови програм се налази на стр. 35-41.

Република Србија
Средња школа „Никола Тесла“
Место: Бољевац
дел. број: 1448
Датум 06.12.2024. год

На основу члана 119. став 1. тачка 3) Закона о основама система образовања и васпитања („ Сл. гласник РС“ бр. 88/17, 27/18-др. закони, 10/19. 6/20, 129/21 и 92/2023), члана 47. став 3. Статута Средње школе „Никола Тесла“ Бољевац (дел. број: 373 од 25.04.2024. године), Школски одбор Средње школе „Никола Тесла“ у Бољевцу, на седници одржаној дана 12.09.2024. године, гласовима свих присутних, доноси

О Д Л У К У

усваја се Школски програм СШ „Никола Тесла“ за ш.г. 24/25, 25/26, 26/27, 27/28.
За одлуку је гласало **8 (осам)** чланова Школског одбора

Председник Школског одбора
Урошевић Горан

Средња школа „НИКОЛА ТЕСЛА“
19370 БОЉЕВАЦ
Кнеза Милоша 13

ПИБ: 100704611
МВ: 07127448
www.ssnikolatesla.edu.rs
email: boljevacssnikolatesla@gmail.com
Тел:030/463-392; 030/463-391

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

за I, II, III и IV разред средњег образовања и
васпитања за период од школске 2024/25 до 2027/28 године

2024. године

Садржај

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања....6
2. Полазне основе рада....7
3. Назив, врста и трајање програма образовања и васпитања које школа остварује и језик на коме се остварује програм....8
4. Табеларни приказ обавезних и изборних предмета и модула по образовним профилима и разредима....9
5. Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда образовних постигнућа, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања у образовно васпитном раду....9
5.1 Начин остваривања принципа система образовања и васпитања у средњој школи „никола тесла“ Бољевац....9
5.2 Начин остваривања циљева образовања и васпитања у средњој школи „никола тесла“ Бољевац....10
5.3 Начин остваривања исхода образовања и васпитања у средњој школи „никола тесла“ Бољевац....11
5.4. Начин и поступак остваривања наставних планова и програма и других облика стручног образовања....12
5.5 Врсте активности наставника у образовно-васпитном раду....13
5.6 Врсте активности ученика....13
У образовно-васпитном раду....13
6. Програм допунске, додатне и припремне наставе....14
1.1. Програм рада допунске наставе....14
1.2. Програм рада додатне наставе....16
1.3. Програм рада припремне наставе....17
1.4 Припремни рад за матурски испит....18
7. Програм и активности којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација и тимски рад, самоиницијатива и предузетнички дух....19
8. Програм културних активности школе....21
9. Програм каријерног вођења и саветовања....23
10. Програм заштите животне средине....25
11. Програм заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања....27
11.1 План превентивних активности....31
16.2 План превенције против наркоманије, алкохолизма и малолетничке деликвенције....33
12. Програм рада тима за кризне ситуације....37
13. Програм школског спорта....43
14. Програм сарадње са локалном самоуправом....44
15. Програм сарадње са породицом....48
16. Програм излета и екскурзија....50
17. Програм безбедности и здравља на раду....51
22.1 Здравствена превенција....54
18. Смернице за прилагођавање и пружање додатне подршке....55
19. Програм слободних активности....56

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, непходне за живот у савремено и сложеном друштву;
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су :

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- Подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- Развијање свести о значају заштите и очувања природне и животне средине;
- Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- Уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредости и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- Развијање радозналости код ученика, затим отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етичке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности;
- Унапредити наставу применом савремених средстава и метода рада (развојни циљ);
- Подизање квалитета комуникације у школи и са локалном средином.

Образовање и васпитање у Средњој школи „Никола Тесла“ Бољевац остариће се на основу овог школског програма.

Овим школским програмом обезбеђује се остваривање наставних планова и програма од првог до четвртог разреда средњег општег и стручног образовања и васпитања, као и потреба ученика и родитеља, школе и јединице локалне самоуправе. Садржи обавезни и изборни део, као и остале облике образовно-васпитног рада.

Обавезни део наставног плана и програма садржи основне предмете и садржаје који су обавезни за све ученике од првог до четвртог разреда.

Изборни део наставног плана и програма обухвата изборне предмете и садржаје. Један од обавезних изборних предмета је Верска настава или Грађанско васпитање, а ученик који се определио за један од ова два изборна предмета, изабрани предмет задржава до краја текуће школске године.

Овим школским програмом одређено је трајање и основни облици извођења наставних програма, фонд часова за сваки предмет, фонд часова за сваки разред, начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма, врсте активности у образовно-васпитном раду.

2. Полазне основе рада

Циљеви и задаци који се постављају у васпитно-образовном раду дефинисани су:

- Закон о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС, бр. 62/03., 64/03., 58/04., 62/04, 52/2011, 55/2013, 35/2015 - аутентично тумачење, 68/2015, 62/2016 - одлука УС, 88/2017, 27/2018 – др. закон, 6/2020, 129/2021 и 92/2023)
- Закон о средњем образовању и васпитању (Сл. гласник РС, бр. 55/2013, 101/2017 и 27/2018-др. закон, 6/2020, 52/2021 и 129/2021 - други закон, 129/2021 и 192/2023)
- Правилником о општим основама школског програма („Службени гласник РС - Просветни гласник“, број 5/04)
- ГИМНАЗИЈА општи тип... (Сл. гласник РС – Просветни гласник РС, бр. 4/2020, 12/2020, 15/2020, 1/2021, 3/2021 и 7/2021.)
- МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА – техничар за компјутерско управљање (CNC) машина („Сл. Гласник РС – Просветни гласник, 06/2018. 09/2020, 13/2020 и 12/2021)
- МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА – машински техничар за компјутерско конструисање („Сл. Гласник РС – Просветни гласник, 6/2018, 13/2020 и 12/2021)
- МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА - бравар-заваривач („Сл. Гласник РС – Просветни гласник, 01/2018, 4/2018, 13/2018, 5/2020, 3/2021, 2/2022 и 9/2024)
- МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА – оператер машинске обраде резањем („Сл. Гласник РС – Просветни гласник, 08/2022)
- ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ – хотелијерско-ресторатерски техничар („Сл. Гласник РС – Просветни гласник, 11/2022, 8/2023)
- ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ – туристички-техничар (Сл.гласник РС – Просветни преглед 11/2022)
- Програм наставе и учења општеобразовних предмета у стручним школама („Сл.гласник РС – Просветни гласник, 14/2023)
- Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање(„Службени гласник РС“, број 11/2024)
- Правилником о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 3/2021)
- Правилником о стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања „Службени гласник РС“, бр. 38/2013)
- Законом о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, бр. 35/2023)

3. Назив, врста и трајање програма образовања и васпитања које школа остварује и језик на коме се остварује програм

Средња школа „Никола Тесла“ Бољевац остварује програм образовања и васпитања у четворогодишњем трајању и то за следећа подручја рада и образовне профиле:

Р.б.	**Подручје рада**	**Образовни профил**	**Број одељења**	**Број ученика по подручју рада**
1.	Гимназија	Општи тип	2	22
2.	Трговина, угоститељство и туризам	Туристички техничар	1	16
3.	Трговина, угоститељство и туризам	Хотелијерско-ресторатерски техничар	2	44
4.	Машинство и обрада метала	Машински техничар за компјутерско конструисање	1	15

Образовно-васпитни рад остварује се на српском језику.

Средња школа „Никола Тесла“ Бољевац остварује програм образовања и васпитања у трогодишњем трајању и то за следећа подручја рада и образовне профиле:

Р.б.	**Подручје рада**	**Образовни профил**	**Број одељења**	**Број ученика по подручју рада**
1.	Машинство и обрада метала	Бравар-заваривач, оператер машинске обраде резањем	3	36

Образовно-васпитни рад остварује се на српском језику.

4. Табеларни приказ обавезних и изборних предмета и модула по образовним профилима и разредима

Табеларни приказ обавезних и изборних предмета и модула по образовним профилима и разредима дат је као прилог уз овај документ.

5. Начин остваривања принципа, циљева и исхода и стандарда образовних постигнућа, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања у образовно васпитном раду

Образовање и васпитање у Средњој школи „Никола Тесла“ Бољевац остварује се у складу са циљевима који су дефинисани законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, и то:

- развој кључних компетенција неопходних за даље образовање и активну улогу грађанина за живот у савременом друштву;
- оспособљавање за самостално доношење одлука о избору занимања и даљег образовања;
- свест о важности здравља и безбедности, укључујући и безбедност и здравље на раду;
- оспособљавање за решавање проблема, комуникацију и тимски рад;
- поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавања различитости;
- развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, самоиницијативе, способност самовредновања и изражавања сопственог мишљења.

Наставни планови и програми за све образовне профиле дате су као прилог овог документа.

5.1 Начин остваривања принципа система образовања и васпитања у средњој школи „никола тесла“ Бољевац

Систем образовања и васпитања у Средњој школи „Никола Тесла“ Бољевац мора да обезбеди за све ученике:

- једнако право и доступност образовања и васпитања без дискриминације и издвајања по основу пола, социјалне, културне, етничке, религијске или друге припадности, месту боравка, односно пребивалишта, материјалног или здравственог стања, тешкоћа и сметњи у развоју и инвалидитета, као и по другим основама;
- квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке и прилагођено узрасним и личним образовним потребама сваког ученика;
- образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негује отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права ученика;
- усмереност образовања и васпитања на ученике кроз разноврсне облике наставе, учења и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет постигнућа;

- једнаке могућности за образовање и васпитање на свим нивоима и врстама образовања и васпитања, у складу са потребама и интересовањима ученика, без препрека за промене, настављање и употпуњавање образовања и образовање током целог живота;

Систем образовања и васпитања својом организацијом и садржајима обезбеђује и:

- ефикасну сарадњу са породицом укључивањем родитеља, односно старатеља ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања;
- разноврсне облике сарадње са организацијама надлежним за послове запошљавања и локалном заједницом и широм друштвеном средином како би се постигао пун склад између индивидуалног и друштвеног интереса у образовању и васпитању;
- ефикасност, економичност и флексибилност организације система ради постизања што бољег учинка;
- отвореност према педагошким и организационим иновацијама.

У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:

- адекватној припремљености за школско учење и за прелазак на више нивое образовања и васпитања;
- могућности да ученици са изузетним способностима (талентовани), без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и установама, као и идентификацији, праћењу и стимулисању ученика са изузетним способностима, као будућег научног потенцијала;
- смањењу стопе осипања из система образовања и васпитања, посебно особа из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, особа са сметњама у развоју и других особа са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног образовања;
- каријерном вођењу и саветовању запослених и ученика усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;
- остваривању права на образовање, без угрожавања других права детета и других људских права.

5.2 Начин остваривања циљева образовања и васпитања у средњој школи „никола тесла“ Бољевац

Циљеви образовања и васпитања јесу:

- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- стицање квалитетних знања, вештина и ставова које су свима неопходне за лично остварење и развој, запослење и стицање и развијање основних компетенција у погледу комуникације на матерњем језику, комуникације на страним језицима, математичке писмености и основних компетенција у науци и технологији, дигиталне компетенције, компетенције учења како се учи, међуљудске и грађанске компетенције и културног изражавања;
- развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;

- развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
- оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу ради унапређивања личног живота и економског, социјалног и демократског развоја друштва;
- развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, учење и образовање током целог живота и укључивање у међународне образовне и професионалне процесе;
- развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
- оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- оспособљавање за рад и занимање стварањем стручних компетенција, у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада, развојем савремене науке, економије, технике и технологије;
- развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
- развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
- развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
- формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- повећање образовног нивоа становништва и развој Републике Србије као државе засноване на знању.

5.3 Начин остваривања исхода образовања и васпитања у средњој школи „никола тесла“ Бољевац

Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да ученици стекну знања, вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху, развоју и успеху њихових породица, заједнице и друштва у целини.

Систем образовања и васпитања у школи мора да обезбеди све услове да ученици постижу опште исходе, односно буду оспособљени да:

- усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање;
- науче како да уче и да користе свој ум;
- овладају знањима и вештинама потребним за наставак школовања и укључивање у свет рада;
- идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење;
- раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације и заједнице;
- одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима;
- прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације;
- ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
- ефикасно и критички користе научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- схватају свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разумеју да нису изоловани;
- покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха.

Остваривање општих исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

5.4. Начин и поступак остваривања наставних планова и програма и других облика стручног образовања

Наставни план и програм јесте основа за доношење школског програма и доноси се у складу са утврђеним принципима, циљевима и стандардима постигнућа.
Наставни план и програм се остварује кроз:

- редовну наставу (кроз обавезне наставне предмете – општеобразовне предмете, стручне предмете – теорија, вежбе, настава у блоку, и изборне наставне предмете)
- остале обавезне облике образовно-васпитног рада (час одељењског старешине, додатна настава, допунска настава)
- факултативне ваннаставне активности (екскурзије, излети, слободне активности ученика – секције, културна и јавна делатност школе).

Часови редовне наставе, осталих обавезних облика образовно-васпитног рада, факултативне ваннаставне активности се изводе у учионицама и кабинетима школе, као и у школском арборетуму за ученике из образовног профила Шумарски техничар. Наставни план обухвата два изборна предмета – верска настава и грађанско васпитање – од којих ученик обавезно бира један предмет према својим склоностима.

Ученик који се определио за један од два изборна предмета, верску наставу или грађанско васпитање, изборни предмет може да мења до краја стицања средњег образовања и васпитања.

Наставни планови средњег образовања и васпитања садрже:

- обавезне предмете по разредима;
- изборне предмете по разредима;
- облике образовно-васпитног рада (редовна, допунска и додатна настава и остали облици образовно-васпитног рада);
- годишњи и недељни фонд часова по предметима и облицима образовно-васпитног рада.

5.5 Врсте активности наставника у образовно-васпитном раду

Активности наставника су многе и разноврсне, јер произилазе из његове сложене улоге у образовном процесу.

Наставник:

- организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада и друго што ће увести у наставни процес у одређеном сегменту времена...);
- реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара прилике за учење, излаже садржаје, води циљани разговор, омогућује примену стечених вештина, даје повратне информације...);
- партнер је у педагошкој комуникацији (одговара на ученичка питања, поставља питања, помаже ученику да организује своја размишљања и да прецизира своје исказе...);
- партнер је у афективној комуникацији са децом (помаже им да упознају и прихвате своје и емоције других, разговара са децом када им је потребна помоћ, сарађује са родитељима, педагогом и другим релевантним особама када је то у интересу детета...);
    - мотивише ученике, подржава и подстиче развој њихових интересовања;
    - прати напредовање сваког ученика и оцењује постигнуће;
    - учествује у регулисању социјалних односа у одељењу;
    - прати ефекте сопственог рада, истражује нове могућности унапређивања сопственог рада;
    - има и друге улоге и активности.

5.6 Врсте активности ученика у образовно-васпитном раду

Образовни процес у коме ученик није пасивни прималац унапред припремљеног наставног садржаја и готове образовне и васпитне поруке, већ активни и сразмерни учесник у процесу њене конструкције, ставља ученика у различите положаје и разноврсне улоге које се међусобно преплићу, допуњавају, смењују. То је један од начина да се образовни процес прилагоди потребама ученика и да њихова активност дође до изражаја.

Разноврсност улога ученика, њихова заступљеност и учесталост јављања зависиће у великој мери и од тога на који начин наставници организују свој рад. Неопходно је да све улоге третирају с једнаким поштовањем и да свакодневно, од самог

почетка школовања, креирају разноврсне ситуације учења и рада са ученицима да би се они испробали у што више улога.

У образовном процесу ученици треба да буду:

- мислиоци (размишљају о својим поступцима, повезују претходно стечена знања са новим);
- решаваоци проблема (изналазе алтернативна решења за препреке на које наилазе, на проблеме гледају као на истраживачки изазов);
- активни посматрачи (развијају способности и вештине да опажају и јасно саопштавају и преносе своја опажања и идеје);
- активни слушаоци (знају да усмере своју пажњу, да буду активни, емпатични слушаоци);
- активни учесници у комуникацији (формулишу и размењују своје идеје и мишљења са другима и изражавају их кроз различите медије);
- организатори (организују свој рад и рад у учионици, организују и простор и време и преузимају одговорност за одлуке које доносе);
- планери (планирају своје учење и преузимају одговорност за одлуке које доносе);
- самопроцењивачи (прате свој рад и напредак, процењују чиме су задовољни, чиме не, и доносе одлуке шта би волели да промене);
- партнери (знају да сарађују и са одраслима и са вршњацима, узимају у обзир и туђе мишљење).
- пријатељи (верују једни другима, воде рачуна једни о другима, свесни су повезаности са својим вршњацима и наставницима)

6. Програм допунске, додатне и припремне наставе

Допунску наставу школа остварује са ученицима који показују потешкоће у савладавању програма из појединих предмета, или са ученицима који желе да унапреде постигнућа у одређеној наставној области.

Додатна настава се од стране запослених у школи остварује за ученика који постиже изузетне резултате, или показује интересовање за продубљивање знања из одређеног предмета.

Када је реч о припремној настави, иста се остварује у случају да је редовни ученик упућен на полагање разредног испита, али и за ванредног ученика. Припремна настава остварује се и за ученика који је упућен на полагање поправног испита, у обиму од најмање 10% од укупног годишњег броја часова из предмета на који је упућен на поправни испит.

1.1. Програм рада допунске наставе

На основу Закона о средњој школи, професор је обавезан, да због повремене неуспешности ученика у савладавању наставних садржаја појединих наставних предмета, организује допунски и припремни рад са ученицима. Годишњи фонд часова допунске наставе биће планиран касније (у току септембра), зависно од потребе. Те потребе утврђују одељењска већа за свако одељење посебно.

Припремни рад се остварује за ученике који полажу разредни или поправни испит и за ванредне ученике.

Припремни рад из предмета за које није могла да се организује настава током школске године (руски језик) организује се од априла месеца оквирно и у договору са предметним наставницима.

Припремни рад за полагање поправних испита, организује се у складу са плановима предметних наставника код којих ученици имају недовољне оцене, а у обиму од 10% од укупног годишњег фонда часова за те предмете.

Припремни рад за полагање матурских испита, организује се у трајању од 5% од укупног годишњег фонда часова за предмете из којих ученици полажу матурске испите.

Допунски рад се организује за ученике који стално или повремено заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја у редовној настави.

Циљ: омогућавање ученицима који заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно-образовни процес.

Задаци:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате;
- савлађивање овако утврђених садржаја треба више ускладити са потребама и могућностима ученика за које се организује овакав рад;
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања.

Садржаји су идентични прописаном наставном плану и програму. Избор, ширина и дубина обраде, као и дидактичко-методички поступци, у овим облицима рада су, више него обично, под утицајем индивидуалних карактеристика ученика укључених у допунски и припремни рад.

Објашњење за реализацију

Пре издвајања ученика за допунски рад треба утврдити узроке и тешкоће које ученици имају у савлађивању градива. У самом идентификовању ученика за које треба организовати допунски рад учествују школски психолог и педагог, предметни наставник, одељењски старешина, родитељ, а према потреби и школски лекар.

Узимајући у обзир узроке заостајања појединих ученика у савлађивању садржаја неких наставних подручја (предмета), допунским радом се обухватају:

- ученици који долазе из других школа, а поготово из других република, с обзиром на то да се програми разликују;
- ученици који су похађали наставу у иностранству;
- ученици који су због болести, породичних и других оправданих разлога дуже одсуствовали са наставе;
- ученици који перманентно заостају и тешко савлађују наставно градиво;
- ученици који у току наставне године више пута у континуитету добију негативне оцене из неког наставног подручја (предмета), а посебно ако су из тог предмета у претходном разреду показали недовољан успех или ишли на поправни испит;
- ученици који у довољној мери не познају језик на којем се обавља настава.

Допунски рад треба, по правилу организовати у току читаве наставне године, с тим што за неке ученике или групе ученика може да траје дуже или краће време, што зависи од узрока заостајања и потребног времена за савлађивање садржаја програма неких наставних подручја у редовној настави.

Припремни рад се организује, по правилу, у августовском испитном року, изузев за ученике завршног разреда за које се организује у јунском испитном року.

Приликом планирања допунског рада мора се водити рачуна о следећем:

- један ученик, који заостаје у савлађивању садржаја из више предмета може бити укључен у додатни рад истовремено само из два предмета;
- допунски рад организовати са групом ученика или са појединим ученицима, а број ученика у групи не треба да буде већи од 10 и зависи од узрока заостајања ученика и природе садржаја програма појединих предмета;
- група ученика за допунски рад може се образовати у оквиру једног одељења или у оквиру једног разреда;
- групе по правилу, треба да обухватају оне ученике који имају исте проблеме и тешкоће у савлађивању садржаја неких предмета;
- састав појединих група не треба да буде сталан у току читаве године, будући да неки ученици који отклоне пропусте које су имали у праћењу напуштају их, али да се у њих укључују неки нови ученици;
- оријентационо планирати садржаје за сваког ученика и за сваку групу, водећи рачуна при томе да се допунски рад може одржати у оквиру једног или два часа недељно.

Трајање допунског рада се мора еластичније организовати. У зависности од пропуста у знању, нивоа усвојености градива, психофизичких могућности ученика као и оптерећености ученика у току дана, дужина рада са појединим ученицима у групама може трајати краће или дуже од 45 минута.

1.2. Програм рада додатне наставе

Циљ:

Циљ додатне наставе јесте да омогући одабраним и талентованим ученицима да прошире и да продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самостални рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Задаци:

- задовољавање индивидуалних особености ученика, склоности, интересовања, способности за учење;
- подстицање индивидуалног развоја ученика (адекватног темпа), пре свега њихових интелектуалних карактеристика, што омогућава брже напредовање ученика (акцелерација);
- проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности;
- груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада;
- идентификовање обдарених и талентованих ученика.

Садржаји додатног рада полазе од редовног плана и програма, али се, сходно интересовањима и потребама ученика, проширују, продубљују и допуњују новим садржајима, одређених наука, и као такви важе само за ученике обухваћене овим обликом рада. Самим тим, садржаји додатног рада су индивидуализовани, како у односу на ученика, тако и у односу на наставника.

Објашњење за реализацију

Додатним радом треба обухватити ученике: који постижу изузетне резултате у савладавању садржаја програма, који показују интересовање за проширивање и продубљивање знања и вештина који су обдарени и талентовани за одређене области и предмете.

Један ученик, се по правилу, може укључити у додатни рад само из једне наставне области, односно предмета. Међутим, уколико ученик постиже изузетне резултате из више наставних области, односно предмета, може бити укључен у додатни рад из два предмета ако они припадају сродној групи (природна, друштвена и сл.) и ако ученик изричито испољи жељу. Ученици који су обухваћени додатним радом из једне наставне области, односно предмета могу бити ангажовани и у раду једне секције, научне групе, дружине и сл.

Разредни старешина, предметни наставник, педагошко-психолошка служба школе, одељењска заједница ученика предлажу ученике за укључивање у додатни рад. Коначно одлука о избору ученика, за укључивање у додатни рад по наставним областима и предметима појединих одељења и разреда, доносе одговарајућа одељењска или разредна већа и образовно-васпитно веће школе.

Програм додатног рада треба планирати и организовати у оквиру недељног распореда часова образовно-васпитног рада. Часови могу да трају краће или дуже од 60 минута, зависно од садржаја који се остварују.

Треба настојати да се према могућностима додатни рад организује: пре почетка редовне наставе у супротној смени, за време радних субота и сл. При томе се мора водити рачуна о просторним, материјалним и организацијским могућностима школе, као и о томе које време најбоље одговара ученицима и наставницима, а поготово ученицима-путницима.

С обзиром на примену и функцију додатног рада наставник треба да препоручи најразноврсније облике, методе и поступке рада који ће ученицима омогућити да њихове креативне способности и интересовања максимално дођу до изражаја (индивидуални и групни облик; проблемска, индивидуализована и други облици наставног рада).

Наставник треба да упућује ученике да самостално испитују разне појаве, да се служе литературом, приручницима, алатима и инструментима, као и да сачине записе, анализе, закључке и сл.

1.3. Програм рада припремне наставе

Ученици који нису успели да усвоје знања за прелазну оцену и показали неразумевање градива упућују се на полагање поправног испита. Припремна настава се изводи по завршетку наставног рада у јулу и августу и законом је прописана као и фонд часова од 10%.

Циљеви:

- Одредити наставне теме које су ученици слабије разумели идентификовати шта тачно отежава разумевање тих одређених анставних јединица
- Прилагодити предавања како би ученици боље разумели наставне јединице. Индивудализовати рад са ученицима.
- Одредити миним знања које ученик мора да усвоји водећи рачуна о његовим способностима како би могао да положи попрвани испит.

1.4 Припремни рад за матурски испит

Планиране активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
Упознавање ученика са Правилницима о полагању завршног и матурског испита	Ученици су упознати са процедуром полагања завршног и матурског испита	Одељењске старешине, предметни наставници	новембар/децембар
Анкетирање ученика у вези избора наставног предмета за матурске и завршне испите	Ученици су анкетирани за изборне предмете и области у оквиру стручних предмета	Одељењски стрешина	март
Предлагање Наставничком већу тема и испитних питања од стране предментних наставника-ментора	Испитна питања и теме Постављени су на огласну таблу	Предметни наставнициментори, секретар испитног одбора	новембар/децембар
Формирање испитног одбора	Сви чланови имају решења о именовању у испитни одбор	Сви чланови испитних комисија Секретар испитног одбора Председник испитног одборадиректор	Најкасније крај маја текуће школске године
Пријављивање ученика за полагање матурских и завршних испита	попуњене пријаве ученика	одељењске старешине	јун
Припремна настава за полагање Матурских и завршни испит	Припремна настава се уредно реализује, ученици се припремају за испите	наставници ментори	април-јун
Утврђивање броја кандидата и динамике полагања	Познат је број кандидата, сви актери су упознати са динамиком полагања	секретар испитног одбора, директор	мај, јун
Полагање завршних и матурских испита	испите се спроводе сходно закону	Директор, испитни одбор, комисије	јун

7. Програм и активности којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација и тимски рад, самоиницијатива и предузетнички дух

У овом документу дефинисане су нове области, релевантне за лични, професионални и социјални развој и функционисање појединца, у којима се компетентност стиче флексибилним и динамичним интегрисањем и применом предметних знања. Школа у оквиру својих обавезних наставних предмета, грађанског васпитања као изборног предмета, кроз разне факултативне активности и радом Тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва, развија способности ученика за препознавање проблема, вештине планирања акција за решавање проблема, удруживање и тимски рад, подстиче самоиницијативу и предузетнички дух ученика, а амбијент који их подржава подразумева:

- стављање ученика у ситуације које траже истовремену употребу предметних и међупредметних компетенција. То се дешава увек када од ученика очекујемо да неко знање примени у ситуацијама које нису реплике или једноставне модификације ситуације у којој је знање усвојено, већ нове, различите ситуације; активности истраживања и стварања нових продуката;
- стварање баланса између индивидуалних и групних активности, тако да се развије лична одговорност према обавезама и користе потенцијали групе;
- активно и конструктивно учествовање у животу локалне заједнице; иницирање хуманитарних активности и активности које доприносе подизању квалитета живота и солидарности у локалној заједници.

Најрелевантније опште и међупредметне компетенције за адекватну припрему ученика за активну партиципацију у друштву и целоживотно учење су:

1. Компетенција за целоживотно учење
2. Комуникација
3. Рад с подацима и информацијама
4. Дигитална компетенција
5. Решавање проблема
6. Сарадња
7. Одговорно учешће у демократском друштву
8. Одговоран однос према здрављу
9. Одговоран однос према околини
10. Естетичка компетенција
11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења
- Анализа поштовања права ученика;	-Наставници грађанског васпитања на	Током школске године	ес-дневник

- Дебате о друштвеним проблемима (дискриминација и сл);	часовима обавезне наставе; - Одељењске старешине и стручни сарадник		
- Израда годишњег плана рада Ученичког парламента; - Подстицање на праћење сајтова на којима се објављују конкурси за ђачке пројекте.	-Наставници грађанског васпитања; - Председник Ученичког парламента уз подршку директора и стручног сарадника; - Стручни сарадник, наставници грађанског васпитања, други предметни наставници	Током школске године	Годишњи план рада школе, план рад Ученичког парламент, записници са састанка Ученичког парламента
- Групни облик рада у оквиру обавезне и изборне наставе (грађанског васпитања,биологије, хемије, латинског језика,географије, историје)	-Предметни наставници; - Стручни сарадници, педагог и психолог.	Током школске године	ес-дневник
- Подршка акцијама Ученичког парламента; - Израда пројеката и аплицирање код донатора; - Похваљивање ученика који покрећу иницијативе за школске акције.	-Предметни наставници, стручни сарадник и директор према својим личним компетенцијама и афинитетима; - Наставничко веће на предлог одељењског старешине.	Током школске године	записници са седнице Ученичког парламента
- Пружање помоћи у организовању хуманитарних акција; .	предметни наставници; директор; стручни сарадник.	Током школске године	записници са седнице Ученичког парламента
Укључивање ученика у	ученици, професори	Током школске године по позивима	извештаји са такмичења

организације Ученичка компанија и Достигнућа младих	туристичке групе предмета	органозација	

8. Програм културних активности школе

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начини праћења
Европски дан језика	Ученици, наставници српског, француског, енглеског, латинског језика	септембар	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник
Обележавање годишњица Тимочке буне	наставник историје, кустос музеја у Зајечаару, библиотекари Јавне билиотеке Бољевац, управник „Источника“	септембар - октобар	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник
Новогодишњи квиз опште културе	наставници, педагог, ученички парламент	децембар	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе
Свети Сава	наставници, ученици	јануар	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник
Промоција књига	наставници, Јавна библиотека Бољевац	септембар - јун	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник
Читајмо гласно	наставници, школски библиотекари, ученици	фебруар	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник
Дан матерњег језика	наставници, ученици	фебруар	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, презентација, пано

Дан франкофоније	наставници француског језика, ученици	март	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник
Дан школе	наставници, педагог, директор, ученици	април	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник
Обележавање светског дана књиге	наставници, ученици	април	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник
Посете јавним институцијама	наставници, ученици, Културно-образовни центар, Јавна библиотека Бољевац, Општина Бољевац, Туристичка организација Бољевац, Музеј у Бољевцу	септембар - јун	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник
Посете изложби	наставници, Културно-образовни центар	септембар - јун	фотографије, снимци, објаве на инстаграм профилу школе, ес-дневник

9. Програм каријерног вођења и саветовања

Циљ каријерног вођења и саветовања одражава се у свеобухватној подршци професионалном развоју ученика. Реализовање циља фокусирано је на адекватну припрему ученика за самостално одлучивање у области даљег образовања и избора будуће професије и одвијаће се кроз рад на:

* Оснаживању свих актера образовно-васпитног процеса за укључивање у активности каријерног вођења и саветовања;
* Упознавању личних одлика ученика од значаја за избор занимања (професионалних интересовања, образовних аспирација, црта личности, општих и посебних способности,
* навика, доминантних ставова и вредности);
* Развијању властитих потенцијала, способности, интересовања и реалистичне слике о себи (с аспекта предности, односно недостатака у вези с одлучивањем о даљем образовању и раду);
* Едукацији о свим релевантним факторима значајним за адекватан избор занимања; Информисању о захтевима различитих професија и могућностима даљег образовања и запошљавања;
* Повећању свести о потреби и мотивације за самостално доношење одлука о даљем образовању и избору будуће професије.

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења
Формирање Тима за КВиС и израда програма Каријерног вођења и саветовања (КВиС)	Директор, педагог	септембар	Записник Тима за КВиС
Повећање компетенција наставника за рад на подршци професионалном развоју ученика	Педагог, Тим за КВиС	септембар	Саветодавни рад са наставницима, информисање
Изградња, неговање и учвршћивање радне климе, навика и позитивних ставова према раду	Одељенски старешина, предметни наставници, педагог, Тим за КВиС	Током године	Часови одељенске заједнице, наставне и ваннаставне активности, индивидуални разговори
Професионално нформисање ученика (о чиниоцима који утичу на адекватан избор занимања, о значају активности	Одељенски старешина, наставници, педагог, родитељи, представници факултета, Тим за КВиС	У првом полугодишту за ученике завршних разреда (III и IV разред)	Часови одељенске заједнице, консултације, радионице, сајмови образовања, презентације

ученика и самосталности у процесу одлучивања)			
Подизање мотивације ученика за планирање професионалног развоја и спремности за самостално одлучивање о даљем образовању и избору занимања	Директор, педагог	септембар	Консултације, састанак
Професионално информисање родитеља	Педагог, Тим за КВиС	септембар	Саветодавни рад са наставницима, информисање
Испитивање професионалних аспирација, интересовања, особина и способности On line тестови	Одељенски старешина, предметни наставници, педагог, Тим за КВиС	Током године	Часови одељенске заједнице, наставне и ваннаставне активности, индивидуални разговори
Професионално саветовање ученика	Одељенски старешина, наставници, педагог, родитељи, представници факултета, Тим за КВиС	У првом полугодишту за ученике завршних разреда (III и IV разред)	Часови одељенске заједнице, консултације, радионице, сајмови образовања, презентације
Сарадња са релевантним институцијама (Национална служба запошљавања, Привредна комора Србије, факултети ...)	Педагог, Ученички парламент, Национална служба за запошљавање и представници других релевантних институција	Контунуирано, с нагласком на првом полугодишту за матуранте	Саветодавни рад, групни рад, радионице, часови одељењског старешине и грађанског васпитања
Вођење документације о раду	Одељенске старешине, педагог, Тим за КВиС	Новембар/ март, мај	Родитељсики састанци, консултације, саветодавни рад

10. Програм заштите животне средине

Програм заштите животне средине обухвата активности усмерене на јачање и развој свести о значају здраве животне средине, одрживог развоја и очувању и унапређењу природних ресурса. Школа доприноси заштити животне средине обележавањем битних датума којима се подиже свест ученика о значају чувања животне средине, као и учествовањем у акцијама локалне самоуправе и школе. Наши ученици као изборни предмет бирају предмет Образовање за одрживи развој.

Задаци су:

- развијање навика ученика да стално и рационално обављају различите послове рада задовољавања личних потреба, потреба породице и друштвене средине;
- стицање навика и одговорности за чување и естетски изглед средине у којој ученик учи, ради и живи;
- развој и неговање урбане и комуналне културе;
- развијање свести о потреби колективног рада и принципима који се примењују у акцијама и активностима друштвено-корисног рада;
- развијање осећања одговорности за преузете обавезе и радне задатке уз неговање радне културе ученика и спремности за сарадњу.

План друштвено-корисног рада је саставни део годишњег плана рада, а потребно је истаћи активности као што су уређење школског дворишта, хола школе, уређење кабинета, пано, израда шема, графикона и других наставних учила.

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења
Акције за унапређење животне средине (уређење школског дворишта, хола школе, уређење кабинета, паноа)	Ученици, наставници, родитељи	септембар - јун	панои, фотографије
Обележавање значајних датума као што су : 16. септембар - Дан заштите озонског омотча 3. октобар – Дан станишта 4. октобар - Дан заштите животиња 16. октобар - Дан здраве хране 21. март.- Дан заштите шума 22. март - Дан вода 31. март - Дан борбе против пушења 7. април - Светски дан здравља 22. април – Дан планете Земље 10. мај – Дан одрживог развоја 22.мај - Дан биодиверзитета – заштите природе 5. јун – Дан заштите животне средине	Ученици, наставници, педагог волонтери Црвеног крста, предавачи за Завода за јавно здравље	септембар – јун	презентације, објаве на школском инстаграм профилу, панои, предавања, угледни час
Јачање свести ученика о значају здраве животне средине, одрживог развоја и очувању и унапређењу природних ресурса	Наставници, педагог, стручни предавачи	септембар - јун	израда тематских плаката, објаве на инстаграм профилу школе

Сарадња са локалном самоуправом	наставници, представници локалне самоуправе	септембар - јун	презентације, предавања, камп

11. Програм заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања

Средња школа „Никола Тесла“ има Правилник заштите ученик од насиља, злостављања и занемаривања у коме постоје јасне процедуре за заштиту ученика и са чијим су садржајем упознати сви запослени и већи број ученика и родитеља. Задужење, обавезе и одговорности свих учесника су јасно и прецизно дефинисани Правилником. Наставници редовно и свесно испуњавају све своје обавезе у вези сигурности и безбедности ученика у школи и у потпуности поштују приватност и поверљивост добијених информација које се односе на емоционалне, телесне, здравствене или социјалне проблеме и потребе ученика. Труде се да их на ненаметљив и дискретан начин узму у обзир у свакодневном односу са ученицима.

Решавање проблема насиља, злостављања и занемарицања ученика од изузетног је значаја из много разлога. Навешћемо само неке од њих:

- Феномен насиља над децом подразумева кршење и грубу повреду права детета, изазива патњу, озбиљно угрожава развој, добробит, па и сам живот детета;
- Последице насиља, злостављања и занемаривања су често тешке и дуготрајне, не само по оне који трпе и чине насиље, већ и по оне који насиљу присуствују;
- Појава насиља, злостављања и занемаривања је, нажалост, знатно распросрањена;
- Облици у којим се насиље јавља су све сложенији;
- Механизми којим се насиље одржава и почиње су веома перзистентни;

Циљеви које Тим за заштиту ученика настоји да оствари у свом раду су бројни и односе се на:

1. Освешћивање, усвајање и развијање вредности за које се залаже савремени свет а које произлазе из темељних људских потреба: биолошких, социјалних, психолошких, интелектуалних и духовних;
2. Помоћи деци да одрасту у особе које не врше насиље над собом, другима и над природом;
3. Развити отвореност за сарадњу, разумевање и толеранцију у односима међу људима;
4. Научити ученике да препознај у опасне ситуације, предмете, особе, те да се знају снаћи у таквим опасним ситуацијама како би заштитили себе и друге;
5. Подстицање развоја позитивних облика понашања ученика и рад на сузбијању негативних, а све то у интересу детета.

Задаци:

1. Уочавање чиниоца који доприносе поремећајима у понашању ученика, али и оних који позитивно утичу на ученике;

2. Препознавање одступања у понашању од претходно типичног понашања за дете (нпр. причљиво дете нагло постане ћутљиво);
3. Прикупљање додатних информација од родитеља, старатеља;
4. Упућивање ученика стручном сараднику у школи или ван ње уколико је то потребно;
5. Обука и подстицање развоја ефикасног подучавања, ефикасног решавања проблема и успешне комуникације са ученицима и колективом;
6. Развијање позитивну слику о себи;
7. Овладавање поступцима и техникама ношења с властитим негативним емоцијама;
8. Развијање код ученика, аутономности у понашању и учењу;
9. Развијање свести о другима, поштовање разлика, толеранција.

Циљеви: Развити и практиковати здраве стилове живота, развити свест о важности сопственог здравља и безбедности, неговање и развој физичких способности, дружење

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења

и развој такмичарског духа.
Задаци: Упознати ученике са правилима игре, развити код ученика свест о значају здравља и физичке активности, развијати код ученика такмичарски дух и колективну свест.
Програмски садржаји: Одељењска такмичења у различитим дисциплинама (атлетика, кошарка, рукомет, одбојка) на редовним часовима; сарадња са Канцеларијом за младе и учествовање у пројектима које они организују; Предавање лекара, специјалисте медицине спорта : Спорт и здравље

Договор у вези са обезбеђивањем релевантних информација (измене важних адреса и контаката на који се ученици могу обратити, актуелне информације на сајту школе, огласним таблама..) и превентивним активностима	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине		Састанак Тима тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања
Упознавање ученика и родитеља са Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, педагог, разредне старешине		Часови одељењског старешине, родитељски састанак, школски сајт
Дискусија о различитим облицима насиља, обележавање међународног дана борбе против насиља	Тим за заштиту од дискриминације, насиља	Октобар / новембар	Кроз часове одељењског старешине, радионице и израду паноа, објаве на сајту школе
Едукација наставника и ученика о ризицима и начинима заштите од дигиталног насиља	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, педагог, разредне старешине	Новембар / децембар	Предавања, радионице, часови одељењског старешине, писане препоруке, објаве на сајту, брошуре, панои
Развој свести о важности превенције и начинима заштите, као и упознавање наставника с могућностима превенције насиља кроз предметну наставу	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, педагог, разредне старешине, Ученички парламент	Током године	Предавања, трибине, представе, презентације изложбе, прикази резултата истраживања и обуке, размена искустава о безбедности и заштити ученика, објаве на сајту

Реализација друштвено-корисног односно хуманитарног рада	разредне старешине, педагог	Током године	Укључивање свих ученика у планирање и реализацију друштвено-корисног рада, као и друштвено-корисни рад који се реализује у оквиру појачаног васпитног рада (Активности у оквиру друштвено-корисног рада дата су оквиру Правилника о обављању друштвено-коринсог рада)
Промоције позитивних ставова, јачање емпатије, креирања подстицајне атмосфере и развијање вештина реаговања у случају насиља	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, педагог, разредне старешине, Ученички парламент	Током године	Реализација активности „Тајни пријатељ“, „Љубавна пошта“ и „Дан замењених улога“, активности ментора вршњака, разноврсне презентације, радионице, дискусије
Подизање свести о важним појмовима у вези с насиљем и правима ученика: обрада тема „Недискриминација“, „Људско достојанство“ и других	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, педагог, разредне старешине, Ученички парламент	Током године	Израда и презентовање разноврсних радова ученика: постера, филмова, писаних састава, представа, стрипова у оквиру (ван)наставних активности
Развијање толеранције, разумевања, сарадње, неговање различитости и културе понашања	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, педагог, разредне старешине, Ученички парламент	Током године	Кроз спортске и хуманитарне активности, часове одељењске заједнице, родитељске састанке; часове грађанског васпитања, верске наставе и посебне

			активности ментора
Промоција здравих животних стилова, унапређење свести и бриге о безбедности	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, педагог, разредне старешине, педагог, разредне старешине, волонтери црвеног крста	Током године	Презентације, предавања, постери, брошуре, истраживања, радионце, објаве на сајту школе
Вођење документације о раду			

11.1 План превентивних активности

Због изузетног значаја рада на превенцији насиља, посебно је разрађен и издвојен план превентивних активности који се може допунити зависно од даље размене идеја између актера образовно-васпитног процеса и тока реализације.

Активности	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења активности
Упознавање ученика с Посебним протоколом за заштиту од насиља	Одељењске старешине	Септембар-Октобар	Израда презентације и предавање о врстама, нивоима и реаговању на

			насиље од стране одељењских сзарешина, односно заменика директора, на часовима одељењског старешине
Упознавање родитеља ученика с Посебним протоколом за заштиту од насиља	Одељењске старешине	Септембар-Октобар	Предавање о врстама, нивоима и реаговању на насиље од стране одељењских сзарешина, односно заменика директора, на родитељским састанцима
Истицање актуелних информација и измена у саставу Тима за заштиту од насиља	Чланови Тима за заштиту, одељењске старешине, педагог, представници релевантних институвција, особа задужена за сајт школе	Септембар-Октобар	Огласне табле, школски сајт, часови одељењског старешине и родитељски састанци
Развијање подстицајне атмосфере, разумевања и сарадње; Промоција позитивних ставова и вредности ненасилне комуникације; јачање емпатије и вештина конструктивног решавања конфликта	Педагог, одељењске старешине, руководиоци секција, представници релева нтних институција	Током године	Представљање ментора вршњака ученицима првог разреда, обилазак школе и укључивање у разноврсне заједничке активности
Развијање толеранције, увида у узроке и последице насиља, смањење предрасуда, неговање различитости и културе понашања	Педагог, чланови Тима, волинтери црвеног крста	Током године	Радионице са ученицима, едукативна предавања

Едукација наставника и ученика о ризицима и начинима заштите од дигиталног насиља	Чланови тима, педагог, релевантне институције	Током године	Предавања или семинар
Промоција позитивних ставова, разумевања емпатије, креирање подстицајне атмосфере и развијање вештина реаговања у случају насиља	Одељењски старешина, чланови Тима, руководиоци секција, ученици ментори	Друго полугодиште	Радионице са ученицима, едукативна предавања
Повећање разумевања и свести о појмовима у вези с насиљем	Одељењски старешина, чланови Тима, руководиоци секција, ученици ментори		Радионице са ученицима, едукативна предавања, одељењске заједнице
Акција на превенцији трговине младима	Одељењски старешина, чланови Тима, руководиоци секција, ученици ментори	Током године	Радионице са ученицима, едукативна предавања, одељењске заједнице

16.2 План превенције против наркоманије, алкохолизма и малолетничке деликвенције

Улога школе у сузбијању насиља и дроге

Школа је дужна да активно чествује у превенцији против девијантног понашања, те коришћења психоактивних супстанци што ће се реализовати кроз:

1. редовну наставу која је најзаступљенији облик рада и то кроз следеће предмете: историја, српски језик и књижевност, биологија, физичко васпитање, ликовна и музичка култура који, реализујући своје програмске садржаје, позитивно утичу на формирање моралних особина личности, правих естетских вредности,
2. слободне активности, при чему се настоји да се што више ученика буде укључено у неке од културно-уметничких, производно-техничких и спортских секција,
3. одељенске заједнице ученика као основне организационе јединице ученика којима се остварује знатан део васпитног деловања путем разговора, предавања, креативних радионица, давања информација,
4. производно и друштвено-корисним радом - где ће се кроз сарадњу везану за школу и школску средину, за породицу и родитељски дом, сакупљања и акције солидарности, производне и служне делатности - неговати правилан однос према раду, култури рада, кооперативности и општој људској солидарности,
5. културну функцију школе јер је то процес у коме учествују ученици, наставници и друштвена средина.

Програм превенције деловања против насиља и дроге обухватиће: ученике, родитеље и друштвену средину, па су програмски садржаји под тим целинама и дати.

Активности	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења
Анкете, упитници, разговори – колико су млади упућени у вези са болестима зависности	ПП служба, одељењске старешине, руководиоци секција	Прво тромесечје	На часовим одељењског старешине, у појединим одељењима
Радионице на тему болести зависности, алкохолизма и малолетничке делинквенције	педагог	Током целе године	У одељењима где се процени постојање повећаног ризика или ученици изразе жељу за оваквим активностима
Разговори/предавања на часовима одељењског старешине већини одељења	Одељењске старешине уз консултацију са ПП службом	Током целе године, прво тромесечје у	У свим одељењима
Разговори/предавања на часовима биологије, грађанског васпитања	Предметни наставници	2. полугодиште	У одељењима где се процени постојање повећаног ризика или ученици изразе жељу за оваквим активностима
Вршањчка едукација – едукатори Црвеног крста	Предметни наставници, ПП служба, Црвени крст	2. полугодиште	У одељењима где се процени постојање повећаног ризика или ученици изразе жељу за оваквим активностима
Приказивање едукативних филмова на часовима грађанског васпитања	Предметни наставници	2. полугодиште	У свим одељењима
Спортске активности са јасном поруком против болести зависности и агресије	Наставници физичког васпитања, Тим за подршку УП	2. полугодиште	Кроз турнире и секције
Приказивање филма на тему превенција болести зависности	Предметни наставници, Ученички папрламент	Током целе године	У свим одељењима

Предавања/посете Центра за социјални рад, МУП-а	ПП служба, институције	Током целе године	Кроз предавања
Друге активности у договору и координацији са Тимом за заштиту ученика од насиља	Тим, ПП служба	Током целе године	Разноврсне активности
Друге активности у договору и координацији са Ученичким парламентом	Ученички парламент	Током целе године	Разноврсне активности

Рад са ученицима

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ ПОСЛОВА
- упознавање здравственог, материјалног статуса и услова живота и рада ученика, - упознавање свих потенцијала ученика, - упознавање предметних наставника са каракетристикама ученика, - упонавање ученика са правилима понашања, кућним редом (истаћи правила која се могу мењати по договору),	током године	разредне старешине
- инсистирати на кодексу – норми понашања ученика и одраслих у школи,	током године	предметни наставници и разредне старешине
- усмеравање ученичких интересовања на ваннаставне активности, ангажовање у оквиру живота школе,	током године	Предметни наставници
- стварање увида у редовно похађање наставе, - утврђивање разлога неоправданог изостајања са наставе (деловање у смислу отклањања узрока, упознати наставнике и родитеље са резултатима)	током године	разредне старешине
- деловати у циљу постизање кохезивности колектива, - организовати креативне радионице из области болести зависности,	током године	Педагог, предметни професори, разредне старешине
- организовати предавања на теме: „Дрога и сида“ и „Сексуални развој, односи међу половима;	током године	директор школе, проф. психологије, предметни проф,

сексуално насиље, превенција полних болести“,		разредне старешине
- упознавање ученика са правима деце, - организовање радионице „Учионица добре воље“, - обрађивати конструктивно решавање проблема,	током године	Педагог, предметни наставници и разредне старешине

Рад са родитељима

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ ПОСЛОВА
- упознавање родитеља са Програмом превенције против насиља и дроге на Савету родитеља и појединачним родитељским састанцима, - упознавање родитеља са кодексом понашања ченика и одраслих у школи,	септембар	разредне старешине
- размена мишљења о уајамном очекивању, потребама, тешкоћама веаним а школу и одрастање ученика,	током године	предметни наставници и разредне старешине
- групни и индивидуални рад са родитељима ученика са образовним тешкоћама	током године	педагог, тим за инклузивно образовање, разреде старешине
- сарадња са родитељима ученика који крше правила понашања у школи и правилник о заштити, занемаривању и злостављању	током године	педагог, Тим за заштиту, предметни професори, разредне старешине

Сарадња са друштвеном средином

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ ПОСЛОВА
- ангажовање ученика разноврсним активностима које организује месна заједница, - сарадња са Домом здравља у вези здравственог васпитања ученика, - сарадња са Хигијенским заводом у вези са реалиацијом овог програма, - сарадња са Црвеним крстом Бољевца,	током године	Директор, педагог
- помоћ сиромашним ученицима	током године	Директор, ученички парламент
- сарадња са Центром за социјални	током године	Директор, педагог

рад у вези третирања, помоћи ученицима са асоцијалним понашањем.		
- сарадња са организацијама за младе , у оквиру акција и приограма који се орагнизују за ученике средње школе	током године	педагог, ученички парламент

Сходно тематском садржају овога програма, предавањима за ученикие биће обележени датуми: 31. мај – Светски дан борбе против пушења и 26. јун – Светски дан борбе против дрога, у организацији Завода за заштиту здравља Зајечар и Црвеног крста.

12. Програм рада тима за кризне ситуације

Кризна ситуација је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају.

Кризне ситуације карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединаца или заједнице у целини, као и солидарност у сврху отклањања последица.

Неки примери кризних ситуација у установама образовања и васпитања:

- Природна смрт детета/ученика;
- Покушај убиства и убиство детеа/ученика (у установи или ван ње);
- Покушај самоубиства ученика и самоубиства (у установи или ван ње);
- Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- Саобраћајна незгода у којој је потврђено или настрадало дете/ученик или запослени у установи;
- Нестанак детета/ученика;
- Масовно тровање у простору установе;
- Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу;
- Талачка криза;
- Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
  Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа;
- Други кризни догађаји.

Када установа има сазнање да се догодио кризни догађај одмах, а најкасније у року од 24 сата, активира се Тим за кризне ситуације, који има следеће задатке:

- Руководи кризном ситуацијом
- Иницира почетак интервенције у кризи у школи/одељењу или других активности везаних за ситуацију кризе
- Процењује ниво погођености школе, групе и појединаца;
- Процењује потребе школе као целине, или њених сегмената (одељење, разред)
- Деци, запосленима и родитељима обезбеђује тачне и правовремене информације (писмене и усмене)

- Иницира састанке унутар школе (са наставницима и свим запосленима) у циљу информисања ученика и родитеља о догађају
- Иницира састанке за запослене у циљу обраде њихових осећања везаних за кризни догађај
- Остварује везу са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања
- Остварује везу са службама за ментално здравље
- Процењује услове за измену уобичајених школских активности
- Процењује да ли су услови за нормализацију наставе остварени
- Комуницира са службама на терену које се брину о уклањању последица природне катастрофе
- Подржава наставнике у њиховим напорима да разговарају са ученицима

ПРОЦЕНА СНАГА, КАПАЦИТЕТА И СПЕЦИФИЧНОСТИ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
- Постојање Дома здравља и апотеке у близини школе. - Једносменски рад школе - Школа нема велики број ђака и запослених (школа мале величине-укупно око 120 ученика и запослених, уз мање флуктурације). - Општина Бољевац представља безбедну средину - Позитиван етос и сарадничка атмосфера међу свим актерима школског живота. - Спољашњу мрежу одликује квалитетна интерсекторска радња. - Школа добро сарађује са локалном заједницом. - Наставно особље и стручна служба континуирано се стручно усавршавају. - Постојање правилника и планова којима се регулише безбедност ученика и запослених. - Постојање плана евакуације, редовна провера ПП апарата. - Развијен систем дежурстава	- Наставници су запослени у више школа - неразвијена сарадња са медијима који се баве локалним информисањем -

наставника. - Школски полицајац. - Развијен систем ефикасног информисања запослених, ученика и родитеља, школски сајт и Инстаграм страница.	
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
- Реализација превентивних активности и показних вежби. - Јасна подела улога, обавеза и одговорности у установи приликом одговора на кризне догађаје. - Додатно проширење мреже спољних сарадника из оближњих места.	- Општина Бољевац има низак наталитет и миграције становништва у веће градове - Гласине и дезинформације које се шире усмено и путем друштвених мрежа у кризним ситуацијама. - Евентуална недовољна координисаност свих активности и актера унутар установе и спољашње мреже. - Непрофесионално понашање појединаца, паника.

Листа установа, организација и удружења грађана са којима установа остварује сарадњу, а у вези са евентуалним кризним догађајима:

1. Министарство просвете Републике Србије
2. Школска управа Зајечар (мобилни тим)
3. Општина Бољевац
4. Полицијска станица Бољевац
5. Ватрогасна јединица Бољевац
6. Дом здравља Бољевац
7. Центар за социјални рад Бољевац
8. Црвени крст Бољевац
9. „Уницеф“ Србија

БЕЗБЕДНА МЕСТА УНУТАР И ИЗВАН УСТАНОВЕ У СИТУАЦИЈАМА КРИЗНИХ ДОГАЂАЈА

План евакуације налази се истакнут у свим просторијама школе.

Све просторије у школи (канцеларије, учионице, кабинети, остале помоћне просторије) су јасно означене натписима који се налазе изнад улазних врата за сваку просторију са спољашње стране. Разреди и одељења су такође јасно назначени.

Школа поседује сандучиће са првом помоћи, хидранте и противпожарне апарате.

У школи је такође јасно обележен главни (службени) улаз и ученички улаз из школског дворишта.

ПЛАН АЛАРМИРАЊА У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА

За алармирање се користе уобичајена, прописана средства алармирања и узбуњивања јавности у ситуацијама кризног догађаја. Такође у зависности од конкретне ситуације, користиће се и школско звоно (електрично или ручно). Школа поседује паник светла.

ПРОГРАМ ИНФОРМИСАЊА У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА

Директор школе одређује чланове Тима који ће у ситуацији кризног догађаја прикупљати, проверавати веродостојност и селекционисати информације у вези са кризним догађајем. Чланови Тима које одреди директор за задатке информисања ће припремати саопштења за јавност и дистрибуирати информације медијима, родитељима, ученицима, запосленима и широј средини.

Особу која даје изјаве за јавност је директор школе.

У наведеним пословима Тим за кризне догађаје сарађује са администраторима школског сајта и Инстаграм странице.

За комуникацију са ученицима и родитељима, користиће се одељењске Вибер групе које су се до сада показале као веома ефикасне у прослеђивању информација.
Сваки одељенски старешина задужен је за комуницирање са својим ученицима и њиховим родитељима/старатељима, а у ситуацији кризног догађаја прослеђује само и искључиво информације које добије од Тима за кризне догађаје и запосленог којег је именовао директор школе.
За припрему саопштења за ученике, родитеље и медије користиће се модели из приручника „Психолошке кризне интервенције у образовно-васпитним установама“ Министарства просвете Републике Србије и Друштва психолога Србије ауторки проф.др. Јелене Влајковић и мр Ане Влајковић.

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

У циљу јачања компетенција установе за пружање психосоцијалне подршке, реализацију плана евакуације, генерално јачања ефикасности реаговања установе у различитим кризним ситуацијама, у школи се предвиђа стручно усавршавање запослених из следећих области.

1. Обука у пружању прве помоћи – у сарадњи са службом опште медицине ДЗ Бољевац и Црвеним крстом Бољевац и периодично практичне вежбе из пружања прве помоћи.
2. Обука из противпожарне заштите и реаговања у ситуацијама пожара – у сарадњи са Ватрогасном јединицом Бољевац и периодично практичне вежбе.
3. Обуке у пружању психосоцијалне помоћи ученицима – у сарадњи са Црвеним крстом Бољевац и Заводом за јавно здравље Бољевац.

Тим за кризне ситуације ће у сарадњи са Тимом за професионални развој сваке школске године донети план стручног усавршавања који ће обухватити једну или више едукација из наведених области.

ПРОГРАМ ПОДИЗАЊА БЕЗБЕДНОСНЕ КУЛТУРЕ

Са циљем подизања безбедносне културе ученика и запослених школа ће предузимати следеће активности:

1. Истраживање на тему безбедносне културе ученика и запослених.
2. Едукација ученика да препознају опасне и кризне ситуације-предавања, трибине, гостовања стручњака по позиву, радионице, ИКТ квизови, E book-ови и сл.
3. Едукација ученика и запослених о начинима реаговања у кризним ситуацијама.
4. Едукација ученика и запослених о начинима трагања за помоћи у току и након завршетка кризне ситуације.
5. Едукација ученика и запослених на тему превенције и подизања безбедносне културе у школи, локалној заједници, регионалној и националној безбедности.

НАЧИНИ РЕАГОВАЊА-КОРАЦИ У ПОСТУПАЊУ УСТАНОВЕ КАДА СЕ ДОГОДИ КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

У ситуацијама кризних догађаја, активности у установи спроводиће се по следећим корацима:

1. Прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа
   (Тим прикупља све релевантне информације, проверава веродостојност, обавештава у зависности од врсте кризног догађаја, хитно обавештава полицију, ватрогасце, хитну помоћ и друге потребне органе, односно службе).
2. Успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите
   (Школа, односно директор, хитно обавештава спољашњу мрежу заштите, а потом у зависности од врсте и обима кризног догађаја процењује да ли самостално може да поступа или јој је потребна помоћ и подршка спољашње мреже са којом сачињава заједнички план деловања и извештавања).
3. Сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције
   (У складу са правилником, обимом, врстом кризног догађаја и бројем жртава, директор школе одмах обавештава Министарство просвете како би се ангажовао Интерескторски мобилни тим за кризне ситуације. Школски тим за кризне ситуације тада аутоматски постаје део Мобилног тима).
4. Благовремено информисање ученика, родитеља, запослених и медија о догађају
   (Директор установе ће именовати особу која припрема званичне информације и саопштења за запослене, родитеље и ученике, док ће се саопштења за медије припремати у сарадњи са надлежном ПР службом Министарства просвете Републике Србије.
5. Психосоцијална подршка ученицима и запосленима
   (Тим прати и идентификује ученике и запослене којима је потребна психосоцијална подршка након завршетка кризног догађаја. Основна интервенција је психолошка прва помоћ и њу пружају школски педагог и одељенске старешине уз координацију стручне службе. Уколико постоји потреба, укључују се и стручњаци (психолози, психијатри, психотерапеути) из система здравствене заштите деце и омладине. Након стабилизације услова, реализују се радионице и психолошка саветовања групно и индивидуално).

6. Израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи
   (У сарадњи са Педагошким колегијумом, Тимом за обезбеђивање квалитета рада школе, Тимом за кризне догађаје, у завиисности од врсте и обима кризног догађаја, израђује план рада школе у измењеним околностима у којем мора бити јасно назначено:
   - Активности/мере
   - Реализатори
   - Време реализације
   - Начини реализације
   - Начини евалуације
   - Извештавање

Уколико је дошло до прекида реализације наставе, Педагошки колегијум и Тим за кризне догађаје ће израдити посебан план за даље реализације о-в. рада, усваја га Наставничко веће, Школски одбор доноси одлуку наванредној седници, а потом се шаље на сагласност Школској управи Зајечар.

7. Организација евентуалних комеморативних активности
   (У случајевима смртних исхода, Тим организује комеморативне активности водећи рачуна о развојним карактеристикама ученика, као и емотивном стању ученика и запослених).
8. Праћење реализације плана и евалуација
   (Тим прати реализацију свих корака и спроведеног плана активности, коригује и ревидира у складу са ситуацијом у установи).
9. Вођење документације и извештавање
   (Тим води документацију о спроведеним активностима и доставља је Школској управи Зајечар, у року од 15 дана од наступања стабилизације рада у школи-повратка у уобичајене активности и наставни план пре наступања кризног догађаја. Извештаји о раду Тима за кризне догађаје постају саставни део Годишњег известаја о раду школе за дату школску годину).

ПРОГРАМ УКЉУЧИВАЊА И САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ НА ЈАЧАЊУ ОТПОРНОСТИ УСТАНОВЕ

Са циљем јачања отпорности установе која се заснива на принципима континуитета, сарадње, доступности и ефикасности, школа ће укључивати породице ученика.

Представник Савета родитеља је члан Тима за кризне интервенције и у ситуацијама кризног догађаја равноправно учествује у реализацији свих планираних активности, при том, комуницирајући активно са осталим члановима Савета, заступајући њихове предлоге, потребе и интересе.

Породице ученика укључиваће се у све превентивне активности за јачање отпорности установе:

- Акциона истраживања као испитаници
- Учесници у округлим столовима и дебатама
- Публика и учесници на стручним предавањима и трибинама
- Учесници и реализатори радионица, акција, едукација, семинара
- Ученици на јавним показним превентивним вежбама

ПРАЋЕЊЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Тим за кризне догађаје прати реализацију ових програма континуирано током сваке школске године, евалуира и извештава о реализованим активностима.

Извештај се подноси два пута годишње током школске године, на полугодишту и на крају школске године. Извештај се подноси на обрасцу који је универзалан за све тимове у школи и саставни је део Годишњег извештаја о раду школе који се разматрају на Наставничком већу, Ученичком парламенту и Савету родитеља, а усваја га Школски одбор.

У ситуацијама кризног догађаја, Тим свакодневно прати реализоване активности, у складу са Правилником и овим Програмом, евалуира их и ревидира, те о томе редовно и свакодневно извештава Мобилни тим, Школску управу и Министарство просвете договореним начинима комуникације.

13. Програм школског спорта

Циљеви: Развити и практиковати здраве стилове живота, развити свест о важности сопственог здравља и безбедности, неговање и развој физичких способности, дружење и развој такмичарског духа.

Задаци: Упознати ученике са правилима игре, развити код ученика свест о значају здравља и физичке активности, развијати код ученика такмичарски дух и колективну свест.

Пограмски садржаји: Одељењска такмичења у различитим дисциплинама (атлетика, кошарка, рукомет, одбојка) на редовним часовима; сарадња са Канцеларијом за младе и учествовање у пројектима које они организују; Предавање лекара, специјалисте медицине спорта : Спорт и здравље

Ради развоја и практиковања здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности, школа поред наставе реализује и програм школског спорта. Школским спортом су обухваћени сви ученици кроз одељењска такмичења и припреме за такмичења. Школа обавља припреме и такмичења у складу са школским програмом и може да сарађује и са

локалним спортским организацијама. У школи постоје следеће спортске секције за:

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења
Организација школских такмичења	професор физичког васпитања	током школске године	извештаји са такмичења, фотографије са такмичења
Реализација турнира између ученика и професора у одабраном спорту	професор физичког васпитања и остатак колектива по потреби	током школске године	фотографије са такмичења

стони тенис, одбојку, мали фудбал, рукомет и кошарку.

Школа је од школске 2023/2024 укључена у пројекат „Свако дете има право да одраста здраво.“

14. Програм сарадње са локалном самоуправом

Школа са локалном самоуправом одржава добре партнерске односе и сарадњу. Општина, поред финансирања материјалних трошкова, подржава и активно партиципира у свим акцијама које организује школа. Награђује успешне ученике, учествује у обележавању школских манифестација. Побољшању рада у школи у великој мери доприноси конструктивна сарадња са просветним саветницима Школске управе Зајечар, као и са републичким просветним инспекторима.

Институција	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења
Локална самоуправа	*Финансирање школе *сарадња око капиталних финансијских инвестиција (пројекти инвестирања у инфраструктуру школе) *заједничко стратешко планирање уписа у наредну школску годину * Помоћ у поступку спровођења јавних набавки * Помоћ у изради техничке документације и остале документације школе (дозволе, решења итд.)	Директор, Шеф рачуноводства, Секретар	Током школске године	Финансијски извештаји Извештај о реализацији ГПР Извештај о раду директора
Полицијска станица Бољевац	*Сарадња на превентивним програмима, едуковање ученика *Укључивање у спољну заштитну мрежу против насиља * Сва питања везана за сарадњу са полицијом	Директор, секретар, педагог	Током школске године	Записници о активностима ученика у пројектима школе и локалне заједнице (ес-дневник), Дописи, Извештаји
Центар за социјални рад у Бољевцу	Укључивање у спољну заштитну мрежу против насиља Сарадња око ученика и родитеља када је потребно	Директор, секретар, педагог	Током школске године	Планови заштите, Појачан васпитни рад Дописи

Основне школе на територији општине Бољевац	Планови транзиције ученика, едукација ученика, превентивне радионице, маркетинг, едукација наставника, семинари	директор, педагог, предметни наставници	Током школске године	Записнци о акт. ученика у пројектима школе и локалне заједнице (ес-дневник)
Црвени крст у Бољевцу	вршњачка едукација, организација предавања, презентација од стране стручних кадрова	директор, педагог, вршњачки едукатори	Током школске године	Записнци о активностима ученика у пројектима школе и локалне заједнице (ес-дневник) Дописи, Извештаји
Сарадња са високим школама и факултетима	Професионалана оријентација; посета високошколских установа; учестововање на конкурсима за ученике;	Одељењске старешина, директор, педагог	Током школске године	Записнци о акт.ученика у пројектима школе и локалне заједнице (ес-дневник) Дописи, Извештаји
Јавна библиотека Бољевац, Културно образовни центар	Обогаћивање садржаја ваннаставних активности, посете ученика изложбама	Одељењске старешина, педагог, предемтни наставници	Током школске године	Записнци о акт. ученика у пројектима школе и локалне заједнице (ес-дневник) Дописи, Извештаји
Установа за спорт Бољевац	промоција здравих стилова живота, обилазак теретане са професорима физичког васпитања	директор, педагог, предметни анставници	Током школске године	Записнци о акт.ученика у пројектима школе и локалне заједнице (ес-дневник)
ФПМ „Агромеханика“	Унапређивање практичне наставе; Унапређивање сарадње са послодавцем	директор, организатор практичне наставе	Током школске године	Извештај о раду директора, Извештај о раду организатора ПН

Хотел „Рамонда“	Унапређивање практичне наставе; Унапређивање сарадње са послодавцем	директор, организатор практичне наставе	Током школске године	Извештај о раду директора, Извештај о раду организатора ПН

15. Програм сарадње са породицом

У циљу одолевања свим искушењима развојног периода на коме се налазе ученици наше школе, значај неговања и развијања партнерског односа између чланова породице и битних актера у школи је неопходна. Циљ школе је да породицу укључи у свој рад као партнера у образовно-васпитном процесу, да се постигне што бољи успех у образовању и васпитању младе генерације, али и да би се заједничким напорима идентификовали
пропусти и тражили путеви превазилажења проблема и потешкоћа.

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања

поверења.

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења
Одржавање родитељских састанака (упознавање са Првилницима о оцењивању, заштити података ученика и безбедности ученика, успех и дисциплина ученика...)	Одељењске старешине	септембар	Евиденција у ес-дневнику, записници са родитељских састанака
Индивидуални контакти са родитељима	Одељењске старешине, педагог, предматни наставници	Током школске године	Евиденција у ес-дневнику, анализа напредовања ученика
Предлагање представника родитеља у орган Савета родитеља; Упознавање родитеља о улози Савета родитеља.	Директор, секретар Педагог, одељењски старешина	На почетку школске године (септембар)	Евиденција о присутности и записник са родитељског састанка и састанка Савета родитеља
Укључивање родитеља (представника) у Тимове и стручне активе	Директор Педагог, одељењски старешина, ученици представници локалне заједнице	септембар	Закључци са састанка тимова и стручних актива и евиденција о присутности
Укључивање родитеља у процес управљања Школом- родитељи учествују у изради школског програма	Директор педагог, секретар школе	Септембар	Школски програм рада
Упознавање родитеља са мерама превенције насиља као и са акционим планом за превенцију насиља, као и са	Директор педагог, секретар школе, одељењески старешина,	Септембар и током школске године	Ес дневник, досије ученика

интервенцијама у случају насиља и акционим планом за превенцију насиља.			
Учешће у организовању и обележавању Дана школе,Светог Саве , прославе матурске вечери	Директор, педагог Предметни наставници, одељењске старешине , ученици	Јануар, мај	Академија, извештаји о реализацији, фотографије и видео материјал, интернет страница школе
Осигурање ученика, ђачки динар , екскурзије студијска путовања	Директор, шеф рачуноводства, одељењски старешина и предметни наставници	Септембар - јун	Евиденција школе, уговори са осигуравајућом кућом, уговори са агенцијом
Укључивање родитеља у дефинисање и остваривање циљева и задатака предвиђених школским развојним планом	Чланови Тима за школско равојно планирање, педагог, директор	Током школске године	Извештај о раду Стручни актив за школско развојно планирање,
Пружање могућности родитељима да се самоиницијативно укључе у побољшање услова рада школе, давање сугестија.	Родитељи,педагог, директор, Савет родитеља	Током школске године	Извештај о реализацији рада школе
Информисање родитеља о актуелностима у школи и образовном систему.	Савет родитеља, одељењски старешина, Тим за медијску промоцију школе	Током школске године	Интернет страница школе, родитељски састанци, сатанак Савета родитеља.

16. Програм излета и екскурзија

Излети и екскурзије ученика биће организоване на основу плана и програма за сваки образовни профил, а на основу материјалних могућности родитеља и школе. Организацију екскурзије врши школа у сарадњи са родитељима и радним организацијама. Средства ће се обезбедити ученичком штедњом, средствима друштвено корисног рада, уплатама родитеља и помоћи радних организација. Оперативни план реализације и маршуте усваја Наставничко веће и Школски одбор.

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења
Сајам књига	Директор, наставници Српског језика и књижевности	октобар	Извештај са сајма књига, објаве на профилима друштвених мрежа школе
Сајам туризма	Директор, наставници туристичке групе предмета	Фебруар, март	Извештај са сајма туризма, објаве на профилима друштвених мрежа школе
Студијско путовање	Директор, разредне старешине	новембар	Извештај са студијског путовања, објаве на профилима друштвених мрежа школе

Носиоци предвиђенх садржаја и активности су стручни вођа, одељенске старешине, туристичка агенција и локални водичи.

17. Програм безбедности и здравља на раду

Полазећи од тога да је један од циљева средњег образовања и васпитања свест о важности здравља и безбедности, укључујући и безбедност и здравље на раду, овај програм обухвата заједничке активности Школе, родитеља и локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Активности на развоју свести о важности здравља и безбедности код ученика започињу још од првог полугодишта првог разреда и трају до краја њиховог школовања.

Активност	Носиоци активности	Време реализације	Начин праћења

Упознавање ученика са Правилником о мерама, начину, поступку и заштити и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује средња школа „Никола Тесла“ у Бољевцу	Одељењске старешине, предметни наставници, директор, педагог , секретар школе и остали запослени у школи.	Почетак школске године	Евиденција школе
Организација дежурства дежурних наставника и помоћно техничког особља ради осигурања безбедности ученока у школи и школском дворишту	Дежурни наставници и помоћно техничко особље	Током школске године	Распоред дежурстава и књига дежурства
Редовно вођење Књиге дежурства у коју се бележе све активности везане за нарушавање реда	Предмети наставници	Током школске године	Распоред дежурстава и књига дежурства
Сарадња са МУП-ом (око регулисања саобраћаја око школе, дежурство приликом матурске забаве , кроса)	Дежурни наставници и помоћно техничко особље, радници МУП.а	Током трајања наставе	Распоред дежурстава и евиденција МУП-а
Сарадња са Центром за социјални рад и осталим државним органима	Дежурни наставници, педагог директор	Током школске године	Евиденција школе
Предавања стручњака из других институција и редовни систематски прегледи(МУП, Дом здравља , Црвени крст..)	Школски библиотекар, педагог и предавачи других институција, дечји педијатар	Током школске године	Евиденција школе Здравствени картон

Израда Паноа на тему толеранције не насиља	Предметни наставници , педагог, ученици	Током обележавања Дана толеранције	Школски пано
Умрежавање свих кључних носиоца превенције насиља (Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент)	Представници и чланоци (Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент), педагог	Током школске године	Евиденција шлоле
Обележавање Дана толеранције, јачање свести код ученика да треба бити толерантан без обзира на пол, националност и веру.	Ученици , наставник Грађанског васпитања , одељењски старешина	На часовима одељењског старешине, грађанског васпитања, социлогије у току школске године	Припреме наставника, огласна табла, пано у школи
Осигурање ученика, заштита од пожара, удара грома и других елементарних непогода као и пружање прве помоћи у случају повређивања ученика	Дежурни наставници, помоћно техничко особљеи лице задужено за безбедност	На почетку школске године и током школске године	Осигуравајућа кућа, Редовни контролни преглед апарата и уређаја
У школским радионицама и лабораторијама редовна контрола електричних инсталација и уређаја	Предметни наставници, помоћно техничко особље	Током школске године	Евиденција о контроли електричних инсталација

22.1 Здравствена превенција

Програм задравствевног васпитања ученика

Законом о здравственој заштити (Сл. гл. РС бр. 92/2023) Законом о здравственом осигурању (Сл. гл. РС 92/2023) и пратећим уредбама о здравственој заштити школске деце и омладине, као и другим актима, утврђени су обим, садржај и начин остваривања права на здравствену заштиту у оквиру којих здравствено васпитање има посебно место и улогу. Здравствено-васпитни рад са ученицима средњих школа реализује се у средњој школи, породици, здравственим установама и заједници, при чему је школа на основу Закона о средњем образовању и васпитању (Сл. Гл. РС бр. 92/2023) дефинисана као друштвена институција која представља основ васпитања и образовања.

Циљеви програма

Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманијих односа међу људима. Унапређење хигијенских и радних услова у школи, елиминисање утицаја који штетно делују на здравље.

Остављање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика.

Циљне групе ученика

Програмом су обухваћени ученици од првог до четвртог разреда средње школе.

Садржај програма

Програмом заштите и унапређења здравља ученика предвиђа се:

1. здравствено-васпитни рад, васпитање за хумане и одговорне односе међу половима и васпиатње које се везује за заштиту животне средине,
2. већи део овог програмског садржаја реализоваће се кроз наставу биологије, физичког и здравственог васпитања, књижевност и др.
3. други део програма реализоваће се кроз сарадњу са Домом здравља Бољевац и Заводом за заштиту здравља Зајечар кроз методске облике рада предавањима, пројекцијом филмова, разговорима, саветовањима, радним акцијама и др.

Тематски и временски преглед акција

АКЦИЈА	ВРЕМЕ И МЕСТО РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКЦИЈЕ	РЕАЛИЗАТОР
Стоматолошки преглед и третман ученика	септембар – јун, Средња школа	Дом здравља Бољевац
Систематски преглед ученика	март/април	Дом здравља Бољевац
Здравствено сексуални	новембар	Дом здравља Бољевац и

живот младих и заштита од нежељене трудноће		Црвени крст Бољевац
Алкохолизам и здравље	стални задатак	Дом здравља Бољевац и Црвени крст Бољевац
Пушење и здравље	стални задатак	Дом здравља Бољевац и Црвени крст Бољевац
Дрога, наркоманија и болести зависности	стални задатак	Дом здравља Бољевац и Црвени крст Бољевац
Хигијенска исправност производа као проблем правилне исхране школске деце	стална акција	ЗЗЗ Зајечар
Исправност воде и ваздуха	стална акција	ЗЗЗ Зајечар

Остваривање васпитних задатака у области заштите и унапређења здравља ученика

Сложена здравствена проблематика карактеристична за ученике средње школе (телесна и инвентална хигијена, исхрана, полне болести, хуманиација односа међу половима, припрема за брак и породицу, болести зависности и унапређење животне средине) захтевају интензиван и систематски здравствени рад.

Велики део овог васпитно-здравственог рада садржан је у напред наведеним областима. Најнепосреднији реализатори биће предметни наставници, управа школе и здравствени радници Дома здравља. Поред ових реализатора, рачуна се и на помоћ Црвеног крста Бољевац, Центра за социјални рад, спортске и друштвене органиације.

18. Смернице за прилагођавање и пружање додатне подршке

На основу Закона о основама система образовања и васпитања,школа је формирала Тим за инклузивно образовање од школске 2010/11. године.

„Инклузија је процес решавања и реаговања на разноврсност потреба свих ученика кроз све веће учествовање у учењу, културама и заједницама и све мању искљученост у оквиру образовања и из њега. Он обухвата промене и измене садржаја, приступа, структура и стратегија, са заједничком визијом која обухвата сву децу одговарајуће старосне доби и са убеђењем да је редовни образовни систем одговоран за образовање све деце.“ Према дефиницији УНЕСКО-а.

- Сва деца могу да уче и имају право на образовање и васпитање.
- Деца најбоље уче у природној вишњачкој групи. Зато им треба омогућити образовање у редовним предшкослким, основним и средњошколским установама.
- Наставници и школе треба да прилагоде начин рада тако да излазе у сусрет потребама деце.
- Некој деци, због сметњи у развоју, потребна је додатна помоћ у образовању.

Р.БР.	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ИСХОД
1.	Формирање Тима за	Директор	Септембар	Формиран је

	инклузивно образовање			тим
2.	Обавестити Наставничко веће, Педагошки колегијум и родитеље о формираном тиму и задужењима	Педагог	Септембар	Сви просутни су обавештени
3.	Обавестити организације са којима школа сарађује на реализацији стручне праксе	Педагог	Септембар	Све организације су обавештене
4.	Доношење оквирног плана рада Тима за инклузивно образовање	Тим за инклузивно образовање	Септембар	Израђен оквирни план рада Тима
5.	Уочавање стања у школи о постојању ученика са посебним образовним потребама	Наставници	Септембар/ октобар	Знамо да ли постоје ученици који имају посебне образовне потребе и ко су ти ученици
6.	Израда педагошких профила и ИОП-а за ученике са посебним ОП	Тим за инклузивно образовање	Октобар	Састављен је педагошки профил и ИОП за ученике са посебним ОП
7.	Спровођење ИОП	Наставници	Током године	Ученици се образују по ИОП
8.	Праћење успешности реализације ИОП	Тим за инклузивно образовање	Новембар/ јануар/ април/ јун	Уочене су добри и лоши кораци у ИОП и извршене су исправке

19. Програм слободних активности

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, правилног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа је реализује слободне активности, које се, по правилу, спроводе кроз рад у секцијама.

Слободне активности ученика биће организоване са циљем да се испољена интересовања ученика задовоље, а њихове склоности и способности даље усмеравају и развијају. Путем ове врсте активности биће реализовани следећи васпитни задаци:

1. Развијање самоиницијативне и стваралачке способности ученика у областима за које имају посебна интересовања
и склоности
2. Оспособити их да самостално организују слободно време уз максимално коришћење стваралаштва
3. Оспособити их за међусобну сарадњу у колективу
4. Упознати их са подручјем рада у оквиру одабране професије за коју се интересују

Програм слободних активности ученика биће реализован кроз рад секција. У рад слободних активности биће укључени ученици према личном интересовању, склоности и жељама за поједине наставне предмете, или подручја.
Испуњавањем овог основног услова створиће се основа за реализацију следећих задатака у раду поменутих активности:

- Слободан избор садржаја рада који ће ученици бирати у сарадњи са наставником који води одерђену слободну

активност

- Слободне активности ученика пружаће веће могућности за стално освежавање знања најновијим променама у развоју науке, технике, као и у општедруштвеном развоју.
- Слободне активности пружаће могућност за већу самосталност у раду и руковођењу у одређеној научној области.
- Слободне активности ученика пружаће могућности повезивања учења са практичним радом и тако омогућити функционалну примену стечених знања.
- Секције ће бити укључене у различите видове такмичења, смотре и др.
- О раду слободних активности водиће се уредна евиденција и вршиће се анализа степена реализације програма рада.

Конституисање слободних активности (секција) извршиће се у току септембра месеца (испољавање интересовања и жеља ученика). За сваки облик ове активности биће сачињен програм рада.
Годишњим планом рада одређују се наставници који ће одржавати слободне ваннаставне активности према интересовањима ученика.

Сви наставници имају обавезу да креирају ваннаставне облике, као што су секције, научно-истраживачке, научнотехнолошке, уметничке и спортско-рекреативне активности и облици рада са ученицима, а у зависности од интересовања ученика, на начин и у обиму који су прописани законом и у складу са овим Годишњим планом. Наставници имају обавезуда се упознају са интересовањима ученика за ваннаставне активности.

Сходно интересовању ученика могу бити додате још неке секције.

Слободне активности представљају ваннаставни факултативни облик рада школе.

Непосредан васпитно-образовни циљ ученичких слободних активности јесте да допринесу развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану.

Задаци слободних активности су:

- проширење и продубљивање као и стицање нових знања и умења, а према интересовањима ученика,
- задовољавање специфичних интересовања ученика уз активно усмеравање њихових склоности, способности и интересовања и подстицање професионалног развоја,
- мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан и креативан рад,
- омогућавање ученицима организовање забаве и рекреације, као и других услова да самостално користе слободно време и организују духовни, културни и друштвени живот у средини у којој живе и раде.

Слободне активности су многобројне и разноврсне и омогућавају укључивање сваког ученика у поједине облике рада.
Планови рада стваралачких и слободних активности су саставни део Годишњег плана рада школе.
1. Научно-истраживачке слободне активности
Посебни задаци научно-истраживачких слободних активности су:
- развијање склоности и способности ученика у одговарајућој дисциплини, посебно стваралачких способности и сазнајних могућности ученика,
- развијање логичког и критичког мишљења ученика,
- стварање услова и подстицање креативног мишљења ученика,
- навикавање и оспособљвање ученика за коришћење научно-популарне и стручне литературе, приручника и лексикона,
- увођење ученика у методе научног истраживања и упознавање ученика са мултидисциплинарним и интердисциплинарним приступом у решавању научних проблема,
- развијање спретности ученика за екпериментални и практични рад.
Од научно истраживачких слободних активности у школи се организује:
- Хемијска секција
- Географска секција
- Историјска секција
- Филозофска секција

2. Научно-техничке и радно-производне слободне активности
Ове активности припремају младе за способност да се брзо оријентишу у условима савремене производње које се под утицајем научно-техничког програма стално мења.
Посебни задаци научно-техничких и радно-производних активности су:
- развијање способности за научно-техничко стваралаштво, рационализацију и проналазаштво на континуирани и стваралачки рад,
- оспособљавање за успешно повезивање теоријских практичних знања,
- изградјивање политичке културе и интересовања за производни и други друштвено-користан рад,
- оспособљавање за правилну примену прибора и алата, апарата, машина и уредјаја, за примену мера заштите на раду, примену стечених знања у свакодневном животу и раду, као и оспособљавање за самообразовање,
- навикавање на колективан-тимски рад и заједничко решавање техничких и радно-производних проблема
- формирање радних навика, развијање истрајности, смисла и способности за систематичност, уредност и тачност у раду.
Од научно-техничких слободних активности у школи се организује:
- Компјутерска секција
- Еколошка секција
3. Слободне културно – уметничке активности
Поред циља и задатака које имају слободне активности ученика у средњој школи, у активностима језичкоуметничког подручја остварују се и посебни задаци:

- развијање и неговање радозналости и отворености за нове актуелне појаве у језику, уметности и култури уопште,
- развијање опажања, критичког мишљења и слободног креативног истраживања ученика.

Слободне активности овог подручја остварују се у оквиру секција (група, удружења, аматерских друштава). За сваку појединy активност утврђују се посебни циљеви, задаци и оквирни садржаји рада.

Од културно- уметничких слободних активности у школи се организује:
- Драмска секција
- Рецитаторска секција
- Новинарска секција
- Хор

4. Спортско-рекреативне активности

Основни циљ спортско-рекреативних активности је да се у слободном времену ученицима обезбеди здрава и културна забава и разонода, да се задовоље њихове посебне жеље, да им се помогне да развијају позитиван однос према физичкој култури и формирају сталне навике за редовне телесне вежбе.

У оквиру спортско-рекреативних активности остварују се следећи конкретни задаци:
- обухватити што већи број ученика посебним програмом физичког вежбања, који заједно са општим програмом чини јединствену целину,
- задовољити нове и све разноврсније интересе и жеље школске омладине за бављењем разним областима физичког вежбања у слободно време,
- откривање могућности и лепоте стварања у физичкој култури, у спорту, гимнастици, игри, плесу и помагање ученицима да свестрано развију своје природне способности за овај или онај вид физичког вежбања,
- подстицање ученика да науче како да физичко вежбање интегришу у свој свакодневни живот и да активност у овој области развију као своју трајну потребу и обавезу.

Од спортско-рекреативних слободних активности у школи се организује:
- Фудбалска секција
- Рукометна секција
- Кошаркашка секција
- Шах

5. Остале слободне активности

Од осталих слободних активности у школи се организује:
- Активности Црвеног Крста
- Екскурзија
- Посета Сајму књига и Сајму туризма у Београду
- Учешће на такмичењима
- Хуманитарни и волонтерски рад
- Школски маркетинг
- Остале спортске активности ученика

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ГИМНАЗИЈУ

ОПШТИ ТИП		I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО		
		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње		
		т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	т	в	Σ
I ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ		26	2	962	74	25	3,5	925	129,5	23	3,5	851	129,5	24	2,5	792	82,5	3530	415,5	3945,5
1.	Српски језик и књижевност	4		148		4		148		4		148		4		132		576		576
1.1.	_____језик и књижевност[1]	4		148		4		148		4		148		4		132		576		576
2.	Српски као нематерњи језик[1]	2		74		2		74		2		74		2		66		288		288
3.	Први страни језик	2		74		1	0,5	37	18,5	2	1	74	37	1	1	33	33	218	88,5	306,5
4.	Латински језик	2		74		2		74										148		148
5.	Социологија													2		66		66		66
6.	Психологија					2		74										74		74
7.	Филозофија									2		74		3		99		173		173
8.	Историја	2		74		2		74		2		74		2		66		288		288
9.	Географија	2		74		2		74		2		74						222		222
10.	Биологија	2		74		2		74		2		74		2		66		288		288
11.	Математика	4		148		4		148		5		185		4		132		613		613
12.	Физика	2		74		1	0,5	37	18,5	1	1	37	37	2	0,5	66	16,5	214	72	286
13.	Хемија	2		74		1	0,5	37	18,5	1	0,5	37	18,5	2		66		214	37	251
14.	Рачунарство и информатика		2		74		2		74		1		37		1		33		218	218
15.	Музичка култура	1		37		1		37										74		74
16.	Ликовна култура	1		37		1		37										74		74
17.	Физичко и здравствено васпитање	2		74		2		74		2		74		2		66		288		288
II ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		5		185		4	0,5	148	18,5	6	0,5	222	18,5	6	0,5	198	16,5	753	53,5	806,5
1	Верска настава/Грађанско васпитање[2]	1		37		1		37		1		37		1		33		144		144
2.	Други страни језик[3]	2		74		1	0,5	37	18,5	1	0,5	37	18,5	1	0,5	33	16,5	181	53,5	234,5
3.	Изборни програми[4]	2		74		2		74		4		148		4		132		428		428
УКУПНО I + II		31	2	1147	74	29	4	1073	148	29	4	1073	148	30	3	990	99	4283	469	4752

Листа изборних програма

Изборни програми		РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1.	Језик, медији и култура	1	1		
2.	Појединац, група и друштво	1	1		
3.	Здравље и спорт	1	1		
4.	Образовање за одрживи развој	1	1	2	2
5.	Уметност и дизајн	1	1	2	2
6.	Природне науке	1	1		
7.	Природне науке 1			2	2
8.	Природне науке 2			2	2
9.	Основи геополитике			2	2
10.	Економија и бизнис			2	2
11.	Религије и цивилизације			2	2
12.	Методологија научног истраживања			2	2
13.	Савремене технологије			2	2

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

ОБЛИК ОБРАЗОВНО– ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	37	37	37	33	144
Додатна настава *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунска настава *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремна настава *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Час одељењског старешине	37	37	37	33
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Слободне активности (хор, оркестар, секције, техничке, хуманитарне, спортско-рекреативне и друге ваннаставне активности)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			

Остваривање плана и програма наставе и учења

1. Распоред радних недеља у току наставне године

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	37	37	33
Слободне активности (ваннаставне активности)	2	2	2	2
Матурски испит				4
Укупно радних недеља	**39**	**39**	**39**	**39**

2. Подела одељења на групе ученика[1]

Општи тип	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД	Број ученика у групи
Рачунарство и информатика	74	74	37	33	до 15
Први страни језик		18,5	37	33	до 15
Други страни језик		18,5	18,5	16,5	до 15
Физика		18,5	37	16,5	до 15
Хемија		18,5	18,5		до 15

Друштвено-језички смер	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД	Број ученика у групи
Рачунарство и информатика	74	74	37	33	до 15
Први страни језик		18,5	37	66	до15
Други страни језик		18,5	18,5	16,5	до 15
Филозофија			18,5		до 15
Биологија			18,5		до 15
Физика		18,5	18,5	16,5	до 15
Хемија		18,5			до 15

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: Хотелијерско - ресторатерски техничар

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
А1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		17	2	561	66		15		480			9		279			11		330			1650	66		1716
1.	Српски језик и књижевност	3		99			3		96			3		93			3		90			378			378
1.1	_____ језик и књижевност*	3		99			3		96			3		93			3		90			378			378
2.	Српски као нематерњи језик*	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
3.	Страни језик	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
4.	Физичко васпитање	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
5.	Математика	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
6.	Рачунарство и информатика		2		66																		66		66
7.	Историја	2		66			2		64													130			130
8.	Географија	1		33			2		64													97			97
9.	Хемија	2		66																		66			66
10.	Екологија и заштита животне средине	2		66																		66			66
11.	Ликовна култура	1		33																		33			33
12.	Физика						2		64													64			64
13.	Социологија са правима грађана																2		60			60			60
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		1		33			1		32			3		93			3		90			248			248
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		33			1		32			1		31			1		30			126			126
2.	Изборни предмет према програму образовног профила											2		62			2		60			122			122
Укупно А1+ Б		18	2	594	66		16		512			10 (12**)		310 (372**)			12 (14**)		360 (420**)			1776 (1908**)	66		1842 (1964**)
Укупно		20		660			16		512			10 (12**)		310 (372**)			12 (14**)		360 (420**)			1842 (1964**)			

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Б: Листа изборних програма					
Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1.	Музичка култура*			2	2
2.	Биологија*			2	2
3.	Историја (одабране теме)*			2	2
4.	Психологија*			2	2
5.	Логика са етиком			2	2

Напомена:***Ученик изборни програм бира једном у току школовања**

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	33	32	31	30	126
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, наставу из предмета који су утврђени планом наставе и учења других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у плановима наставе и учења гимназије.

Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	33	32	31	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	4	5	6	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	**39**	**39**	**39**	**39**

Подела одељења у групе

Разред	Предмет	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	66			15

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил: Хотелијерско – ресторатерски техничар

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО				Σ
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	
А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		**6**	**6**		**198**	**198**		**120**	**4**	**6**	**6**	**128**	**192**	**192**	**150**	**4**	**10**	**6**	**124**	**310**	**186**	**180**	**4**	**8**	**6**	**120**	**240**	**180**	**120**	**570**	**940**	**558**	**570**	**2638**
1	Хигијена	2			66																									66				66
2	Основе туризма и угоститељства	2			66																									66				66
3	Страни језик II	2			66				2			64				2			62				2			60				252				252
4	Услуживање		6			198		90		4	6		128	192	120		6	3		186	93	90		3	3		90	90	60		602	375	360	1337
5	Економика и организација предузећа								2			64																		64				64
6	Пословна информатика									2			64																		64			64
7	Хотелијерско пословање																2	3		62	93	30		3	3		90	90	60		152	183	90	425
8	Пословна комуникација																2			62											62			62
9	Маркетинг у туризму и угоститељству															2			62											62				62
10	Основе кварства и посластичарства																						2			60				60				60
11	Предузетништво																							2			60				60			60
12	Професионална пракса							30							30							60											120	120
Б2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМА																2			62				2			60				122				122
2	Изборни програм према програму образовног профила															2			62				2			60				122				122
Укупно А2+Б2		**6**	**6**		**198**	**198**		**120**	**4**	**6**	**6**	**128**	**192**	**192**	**150**	**4 (**6)**	**10**	**6**	**124 (**186)**	**310**	**186**	**180**	**4 (**6)**	**8**	**6**	**120 (**180)**	**240**	**180**	**120**	**570 (**692)**	**940**	**558**	**570**	**2638 (**2760)**
Укупно А2+Б2		**12**			**516**				**16**			**662**				**20 (**22)**			**800 (**862)**				**18 (**20)**			**660 (**720)**				**2638 (**2760)**				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Хотелијерско – ресторатерски техничар
када се реализује по дуалном моделу*

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО				Σ
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
		Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	
А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		**6**	**6**		**198**	**198**		**120**	**4**	**6**	**6**	**128**	**192**	**192**	**150**	**4**	**4**	**12**	**124**	**124**	**372**	**180**	**4**	**8**	**6**	**120**	**240**	**180**	**120**	**570**	**754**	**744**	**570**	**2638**
1	Хигијена	2			66																									**66**				**66**
2	Основе туризма и угоститељства	2			66																									**66**				**66**
3	Страни језик II	2			66				2			64				2			62				2			60				**252**				**252**
4	Услуживање		6			198		90		4	6		128	192	120			9			279	90		3	3		90	90	60		**416**	**561**	**360**	**1337**
5	Економика и организација предузећа								2			64																		**64**				**64**
6	Пословна информатика									2			64																		**64**			**64**
7	Хотелијерско пословање																2	3		62	93	30		3	3		90	90	60		**152**	**183**	**90**	**425**
8	Пословна комуникација																2			62											**62**			**62**
9	Маркетинг у туризму и угоститељству															2			62											**62**				**62**
10	Основе куварства и посластичарства																						2			60				**60**				**60**
11	Предузетништво																							2			60				**60**			**60**
12	Професионална пракса							30							30							60											**120**	**120**
																2			**62**				**2**			**60**				**122**				**122**
2	Изборни предмети															2			62				2			60				**122**				**122**
Укупно А2+Б2		**6**	**6**		**198**	**198**		**120**	**4**	**6**	**6**	**128**	**192**	**192**	**150**	**4 (**6)**	**4**	**12**	**124 (**186)**	**124**	**372**	**180**	**4 (**6)**	**8**	**6**	**120 (**180)**	**240**	**180**	**120**	**692**	**754**	**744**	**570**	**2638 (**2760)**
Укупно А2+Б2		**12**			**516**				**16**			**662**				**20 (**22)**			**800 (**862)**				**18 (**20)**			**660 (**720)**				**2638 (**2760)**				

Напомена: * Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодавца, вежбе, практичну наставу и учење кроз рад у блоку
** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Листа изборних програма према програму образовног профила					
Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Психологија у туризму и угоститељству			2	
2.	Барско пословање			2	
3.	Познавање робе				2
4.	Право у туризму и угоститељству				2

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	66	64	62	60	252
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

Остваривање плана и програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	33	32	31	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	4	5	6	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	**39**	**39**	**39**	**39**

Подела одељења у групе за реализацију у школском систему						
разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до	Потребно ангажовање помоћног нставника
		вежбе	практична настава	настава у блоку		
I	Услуживање	198	/	90	15	/
	Професионална пракса	/	/	30	15	/
II	Услуживање	128	192	120	15	/
	Пословна информатика	64	/	/	15	/
	Професионална пракса	/	/	30	15	/
III	Услуживање	186	93	60	15	/
	Хотелијерско пословање	62	93	60	15	/
	Пословна комуникација	62	/	/	15	/
	Барско пословање	62	/	/	15	/
	Професионална пракса	/	/	60	15	/
IV	Услуживање	90	90	60	15	/
	Хотелијерско пословање	90	90	60	15	/
	Предузетноштво	60	/	/	15	/

Подела одељења у групе за реализацију по Закону о дуалном образовању						
разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до	Потребно ангажовање помоћног нставника
		вежбе	УКР	настава у блоку		
I	Услуживање	198	/	90	15	/
	Професионална пракса	/	/	30	15	/
II	Услуживање	128	192	120	15	/
	Пословна информатика	64	/	/	15	/
	Професионална пракса	/	/	30	15	/
III	Услуживање		279	60	15	/
	Хотелијерско пословање	62	93	60	15	/
	Пословна комуникација	62	/	/	15	/
	Барско пословање	62	/	/	15	/
	Професионална пракса	/	/	60	15	/
IV	Услуживање	90	90	60	15	/
	Хотелијерско пословање	90	90	60	15	/
	Предузетноштво	60	/	/	15	/

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: Туристички техничар

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
А1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		**17**	**2**	**561**	**66**		**15**		**480**			**9**		**279**			**11**		**330**			**1650**	**66**		**1716**
1.	Српски језик и књижевност	3		99			3		96			3		93			3		90			378			378
1.1	језик и књижевност*	3		99			3		96			3		93			3		90			378			378
2.	Српски као нематерњи језик*	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
3.	Страни језик	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
4.	Физичко васпитање	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
5.	Математика	2		66			2		64			2		62			2		60			252			252
6.	Рачунарство и информатика		2		66																		66		66
7.	Историја	2		66			2		64													130			130
8.	Географија	1		33			2		64													97			97
9.	Хемија	2		66																		66			66
10.	Екологија и заштита животне средине	2		66																		66			66
11.	Ликовна култура	1		33																		33			33
12.	Физика						2		64													64			64
13.	Социологија са правима грађана																2		60			60			60
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		**1**		**33**			**1**		**32**			**3**		**93**			**3**		**90**			248			248
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		33			1		32			1		31			1		30			126			126
2.	Изборни предмет према програму образовног профила											2		62			2		60			122			122
Укупно А1+ Б		**18**	**2**	**594**	**66**		**16**		**512**			**10 (12**)**		**310 (372**)**			**12 (14**)**		**360 (420**)**			**1776 (1908**)**	**66**		**1842 (1964**)**
Укупно		**20**		**660**			**16**		**512**			**10 (12**)**		**310 (372**)**			**12 (14**)**		**360 (420**)**			**1842 (1964**)**			

Напомена: ***За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине**
**** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма**

Б: Листа изборних програма					
Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1.	Музичка култура*			2	2
2.	Биологија*			2	2
3.	Историја (одабране теме)*			2	2
4.	Психологија*			2	2
5.	Логика са етиком			2	2

Напомена:***Ученик изборни програм бира једном у току школовања**

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	33	32	31	30	126
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, наставу из предмета који су утврђени планом наставе и учења других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у плановима наставе и учења гимназије.

Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	33	32	31	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	4	5	6	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	**39**	**39**	**39**	**39**

Подела одељења у групе

Разред	Предмет	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	66			15

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил
када се реализује по дуалном моделу*

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО				Σ
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
		Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Б	
А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		**6**	**6**		**198**	**198**		**120**	**6**	**4**	**6**	**192**	**128**	**192**	**150**	**8**	**6**	**6**	**248**	**186**	**186**	**180**	**6**	**6**	**6**	**180**	**180**	**180**	**120**	**818**	**692**	**558**	**570**	**2638**
1	Страни језик II	2			66				2			64				2			62				2			60				252				252
2	Основе туризма и угоститељства	2			66																								66				66
3	Пословна кореспонденција		2			66																								66			66
4	Агенцијско и хотелијерско пословање	2	4		66	132		90		2	6		64	192	120		4	6		124	186	120		4	6		120	180	120	66	440	558	450	1514
5	Економика и организација предузећа								2			64																		64				64
6	Пословна информатика									2			64																		64			64
7	Психологија у туризму и угоститељству								2			64																		64				64
8	Туристичка географија															2			62				2			60				122				122
9	Историја уметности															2			62				2			60				122				122
10	Маркетинг у туризму и угоститељству															2			62											62				62
11	Статистика																2			62											62			62
12	Предузетништво																							2			60				60			60
13	Професионална пракса							30							30							60							120				120	120
Б2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМА																**2**			**62**				**2**			**60**				**122**				**122**
2	Изборни програм према програму образовног профила															2			62				2			60				122				122
Укупно А2+Б2		**6**	**6**		**198**	**198**		**120**	**6**	**4**	**6**	**192**	**128**	**192**	**150**	**12**	**4**	**6**	**310**	**186**	**186**	**180**	**8**	**6**	**6**	**240**	**180**	**180**	**120**	**818 (**940)**	**692**	**558**	**570**	**2638 (**2760)**
Укупно А2+Б2		**12**			**516**				**16**			**662**				**20 (**22)**			**800 (**862)**				**18 (**20)**			**660 (**720)**				**2638 (**2760)**				

Напомена: * Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодавца, вежбе, практичну наставу и учење кроз рад у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Листа изборних програма према програму образовног профила					
Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Основе економије			2	
2.	Финансијско пословање			2	
3.	Туристичке дестинације света			2	
4.	Економика туризма				2
5.	Право у туризму				2
6.	Спољнотрговинско и девизно пословање				2

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	66	64	62	60	252
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

Остваривање плана и програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	33	32	31	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	4	5	6	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	**39**	**39**	**39**	**39**

Подела одељења у групе за реализацију у школском систему						
разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до	Потребно ангажовање помоћног наставника
		вежбе	практична настава	настава у блоку		
I	Агенцијско и хотелијерско пословање	132		90	15	/
	Пословна кореспонденција	66			15	/
	Професионална пракса			30	15	/
II	Агенцијско и хотелијерско пословање	64	192	120	15	/
	Пословна информатика	64			15	/
	Професионална пракса			30	15	/
III	Агенцијско и хотелијерско пословање	124	186	120	15	/
	Статистика	62			15	/
	Професионална пракса			60	15	/
IV	Агенцијско и хотелијерско пословање	120	180	120	15	/
	Предузетништво	60			15	/

Подела одељења у групе за реализацију по Закону о дуалном образовању						
разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до	Потребно ангажовање помоћног нставаника
		вежбе	УКР	настава у блоку		
I	Агенцијско и хотелијерско пословање	132		90	15	/
	Пословна кореспонденција	66			15	/
	Професионална пракса			30	15	/
II	Агенцијско и хотелијерско пословање	64	192	120	15	/
	Пословна информатика	64			15	/
	Професионална пракса			30	15	/
III	Агенцијско и хотелијерско пословање	124	186	120	15	/
	Статистика	62			15	/
	Професионална пракса			60	15	/
V	Агенцијско и хотелијерско пословање	120	180	120	15	/
	Предузетништво	60			15	/

Образовни профил: МАШИНСКИ ТЕХНИЧАР ЗА КОМПЈУТЕРСКО КОНСТРУИСАЊЕ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
А1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		**13**	**2**	**481**	**74**		**14**		**518**			**10**		**350**			**12**		**384**			**1733**	**74**		**1807**
1	Српски језик и књижевност	3		111			3		111			3		105			3		96			423			423
1.1	_____ језик и књижевност*	3		111			3		111			3		105			3		96			423			423
2	Српски као матерњи језик*	2		74			2		74			2		70			2		64			282			282
3	Страни језик	2		74			2		74			2		70			2		64			282			282
4	Физичко васпитање	2		74			2		74			2		70			2		64			282			282
5	Математика	3		111			3		111			3		105			3		96			423			423
6	Рачунарство и информатика		2		74																		74		74
7	Хемија	2		74																		74			74
8	Ликовна култура	1		37																		37			37
9	Историја						2		74													74			74
10	Географија						2		74													74			74
11	Социологија са правима грађана																2		64			64			64
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		**1**		**37**			**1**		**37**			**3**		**105**			**3**		**96**			**275**			**275**
1	Грађанско васпитање / Верска настава	1		37			1		37			1		35			1		32			141			141
2	Изборни предмети према програму образовног профила**											2		70			2		64			134			134
Укупно А1 + Б		**14**	**2**	**518**	**74**		**15**		**555**			**11 (13**)**		**385 (455**)**			**13 (15**)**		**416 (480**)**			**1874 (2008**)**	**74**		**1948 (2082**)**
Укупно		**16**		**592**			**15**		**555**			**11 (13**)**		**385 (455**)**			**13 (15**)**		**416 (480**)**			**1948 (2082**)**			

Напомена:*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Т-теорија, В-вежбе, Б-блок настава

Б: Листа изборних програма према програму образовног профила

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни програми					
1.	Музичка култура*			2	2
2.	Биологија*			2	2
3.	Изабрана поглавља математике			2	2
4.	Историја (одабране теме)*			2	2
5.	Физика*			2	2
6.	Логика са етиком*			2	2

*Ученик бира предмет једном у току школовања у трећем или четвртом разреду

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	74	74	70	64	282
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	37	37	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	0	0	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	**39**	**39**	**39**	**39**

Подела одељења у групе

Разред	Предмет	Годишњи фонд часова		Број ученика у групи
		В	Б	
I	Рачунарство и информатика	74		15

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Машински техничар за компјутерско конструисање
када се реализује по дуалном моделу*

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							IV РАЗРЕД							УКУПНО					Σ
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње					
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	УКР	Т	В	ПН	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	ПН	УКР	Б	
А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		10	5		370	185			7	6	4	259	222	148		3	10	6	105	350	210	60	3	8	6	96	256	192	60	830	1013	148	402	120	2513
1	Екологија и заштита животне средине	2			74																									74					74
2	Техничко цртање са нацртном геометријом		4			148																									148				148
3	Машински материјали	2			74																									74					74
4	Механика	1	1		37	37																								37	37				74
5	Техничка физика	3			111																									111					111
6	Технологија обраде	2			74				2			74																		148					148
7	Механика са механизмима								2	1		74	37																	74	37				111
8	Отпорност материјала								1	1		37	37																	37	37				74
9	Машински елементи								2	1		74	37			2	1		70	35										144	72				216
10	Компјутерска графика									3			111																		111				111
11	Моделирање машинских елемената и конструкција																3			105		60		3			96		60		201				321
12	Технолошки поступци																2			70											70				70
13	Технологија механичких спојева															1	2		35	70			1	2		32	64			67	134				201
14	Конструисање																						2	3		64	96			64	96				160
15	Практична настава										4			148				6			210				6			192				148	402		550
16	Предузетништво																2			70											70				70
Б2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ																2			70				2			64				134					134
1	Изборни програм према програму образовног профила															2			70				2			64				134					134
Укупно А2+Б2		10	5		370	185			7	5	4	259	222	148		3 (**5)	10	6	105 (**175)	350	210	60	3 (**5)	8	6	96 (**160)	256	192	60	830 (**964)	1013	148	402	120	2513 (**2647)
Укупно А2+Б2		15			555				16			629				19 (**21)			725 (**795)				17 (**19)			604 (**668)				2513 (**2647)					

Напомена: * Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодаваца, вежбе, практичну наставу и учење кроз рад у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Листа изборних програма према програму образовног профила					
Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Адитивне технологије			2	2
2.	Управљање системом квалитета			2	2
3.	Мехатроника			2	2

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	74	74	70	64	282
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

Остваривање школског програма по недељама С

Подела одељења у групе за реализацију у школском систему

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи -до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Техничко цртање са нацртном геометријом	148			15
	Механика	37			15
II	Механика са механизмима	37			15
	Машински елементи	37			15
	Компјутерска графика	111			15
	Практична настава		148		10
III	Машински елементи	35			15
	Моделирање машинских елемената и конструкција	105		60	15
	Технологија механичких спојева	70			15
	Практична настава		210		10
	Предузетништво	70			15
IV	Моделирање машинских елемената и конструкција	96		60	15
	Технологија механичких спојева	64			15
	Конструисање	96			15
	Практична настава		192		10

Подела одељења у групе за реализацију према Закону о дуалном образовању

разред	предмет/модул		годишњи фонд часова			број ученика у групи -до
		вежбе	практична настава	учење кроз рад	настава у блоку	
I	Техничко цртање са нацртном геометријом	148				15
	Механика	37				15
II	Механика са механизмима	37				15
	Машински елементи	37				15
	Компјутерска графика	111				15
	Практична настава		148			10
III	Машински елементи	35				15
	Моделирање машинских елемената и конструкција	105			60	15
	Технологија механичких спојева	70				15
	Практична настава			210		10
	Предузетништво	70				15
IV	Моделирање машинских елемената и конструкција	96			60	15
	Технологија механичких спојева	64				15
	Конструисање	96				15
	Практична настава			192		10

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ
I НАСТАВНИ ПЛАН
Недељни годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: БРАВАР - ЗАВАРИВАЧ

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
А1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		**12**	**2**		**420**	**70**			**9**			**315**				**7**			**217**				**952**	**70**			**1022**
1	Српски језик и књижевност	3			105				2			70				2			62				**237**				**237**
1.1	_____ језик и књижевност*	3			105				2			70				2			62				**237**				**237**
2	Српски као нематерњи језик*	2			70				2			70				2			62				**202**				**202**
3	Страни језик	2			70				2			70				1			31				**171**				**171**
4	Физичко васпитање	2			70				2			70				2			62				**202**				**202**
5	Математика	2			70				2			70				1			31				**171**				**171**
6	Историја	2			70																		**70**				**70**
7	Рачунарство и информатика		2			70																		**70**			**70**
8	Географија	1			35																		**35**				**35**
9	Екологија и заштита животне средине								1			35											**35**				**35**
10	Социологија са правима грађана															1			31				**31**				**31**
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		**1**			**35**				**2**			**70**				**2**			**62**				**167**				**167**
1	Грађанско васпитање / Верска настава	1			35				1			35				1			31				**101**				**101**
2	Изборни предмети								1			35				1			31				**66**				**66**
Укупно А1+Б		**13**	**2**		**455**	**70**			**10 (11**)**			**350 (385**)**				**8 (9**)**			**248 (279**)**				**1053 (1119**)**	**70**			**1123 (1189**)**
Укупно А1+Б		**15**			**525**				**10 (11*)**			**350 (385*)**				**8 (9*)**			**248 (279*)**				**1123 (1189*)**				

Напомена:* За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине
** **Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета**

Т-теорија, **В**-вежбе, **ПН**-практична настава, **Б**-блок практичне настава

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила				
Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	**II**	**III**
Општеобразовни предмети				
1.	Страни језик II*		1	1
2.	Изабрани спорт**		1	1
3.	Историја (одабране теме)**		1	1
4.	Изабрана поглавља математике			1
5.	Индустријска географија**		1	1

6.	Ликовна култура**		1	1
7.	Музичка култура**		1	1
8	Биологија		1	

Напомена: * Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године
** Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	70	70	62	202
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30-60 часова годишње		
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15-30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

*Поред наведених предмета, школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним плановима других образовних профила истог или другог подручја рада, наставним плановима гимназије или по програмима који су претходно донети.

Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	35	35	31
Менторски рад (практична настава у блоку)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	**39**	**39**	**39**

Подела одељења у групе

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до
		вежбе	практична настава	практична настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			15

ГАНТОГРАМ ОБАВЕЗНИХ ОПШТЕОБРАЗОВНИХ, СТРУЧНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ДРУГИ И ТРЕЋИ РАЗРЕД ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ БРАВАР-ЗАВАРИВАЧ

НАСТАВНЕ НЕДЕЉЕ		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	Σ
ДРУГИ РАЗРЕД	Т	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13				**455**
	В	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6				**210**
	ПН	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12				**420**
	Б-ПН																																			30	30		**60**
ТРЕЋИ РАЗРЕД	Т	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9							**279**
	В	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5							**155**
	ПН	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18							**558**
	Б-ПН																																30	30	30	завршни испит			**90**

Напомена: Бројеви у табели су недељни број часова

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

I НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни годишњи фонд часова стручних предмета за образовни профил : БРАВАР - ЗАВАРИВАЧ

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПИ	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ
А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		**4**	**6**	**6**	**140**	**210**	**210**	**60**	**2**	**6**	**12**	**70**	**210**	**420**	**60**		**5**	**18**		**62**	**651**	**90**	**210**	**575**	**1188**	**210**	**2183**
1.	Техничко цртање		3			105																		**105**			**105**
2.	Машински материјали	2			70																		**70**				**70**
3.	Техничка механика	2			70																		**70**				**70**
4.	Машински елементи									3			105											**105**			**105**
5.	Техничка физика								2			70											**70**				**70**
6.	Технологија браварских радова		3			105																		**105**			**105**
7.	Основе браварских радова			6			210	60																	**210**	**60**	**270**
8.	Технологија металних конструкција и процесне опреме									3			105											**105**			**105**
9.	Металне конструкције и процесна опрема										12			420	60										**420**	**60**	**480**
10.	Технологија заварених конструкција																3				93			**93**			**93**
11.	Заварене конструкције																	18			558	90			**558**	**90**	**648**
12.	Предузетништво																2			62				**62**			**62**
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ									**1**			**35**				**1**			**31**				**66**				**66**
1.	Изборни предмети								1			35				1			31				**66**				**66**
Укупно А2+Б		**4**	**6**	**6**	**140**	**210**	**210**	**60**	**2 (3**)**	**6**	**12**	**70 (105**)**	**210**	**420**	**60**	**(1**)**	**5**	**18**	**(31**)**	**62**	**651**	**90**	**210 (276**)**	**575**	**1188**	**210**	**2183 (2249**)**
Укупно А2+Б		**14**			**620**				**20 (21**)**			**760 (795**)**				**13 (14**)**			**803 (834**)**				**2183 (2249**)**				

Напомена:****Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета** **Т**-теорија, **В**-вежбе, **ПН**-практична настава, **Б**-блок практичне наставе

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила				
Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	**II**	**III**
Стручни предмети				
1	Репаратура машинских делова		1	1
2	Алати, прибори и мерења		1	1
3	Основне методе испитивање без разарања			1

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	70	70	62	202
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30-60 часова годишње		
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15-30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

*Поред наведених предмета, школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним плановима других образовних профила истог или другог подручја рада, наставним плановима гимназије или по програмима који су претходно донети.

Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	35	35	31
Менторски рад (практична настава у блоку)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	**39**	**39**	**39**

Подела одељења у групе

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до
		вежбе	практична настава	практична настава у блоку	
I	Техничко цртање	105			10
	Технологија браварских радова	105			10
	Основе браварских радова		210	60	10
	Машински елементи	105			10
II	Технологија металних конструкција процесне опреме	105			10
	Металне конструкција и процесне опреме		420	60	10
	Технологија заварених конструкција	93			10
III	Заварене конструкције		558	90	10
	Предузетништво	62			10

ГАНТОГРАМ ОБАВЕЗНИХ ОПШТЕОБРАЗОВНИХ, СТРУЧНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ДРУГИ И ТРЕЋИ РАЗРЕД ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ БРАВАР-ЗАВАРИВАЧ

НАСТАВНЕ НЕДЕЉЕ		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	Σ
ДРУГИ РАЗРЕД	Т	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13			**455**
	В	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			**210**
	ПН	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12			**420**
	Б-ПН																																				30	30	**60**
ТРЕЋИ РАЗРЕД	Т	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9							**279**
	В	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5							**155**
	ПН	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18							**558**
	Б-ПН																																30	30	30	завршни испит			**90**

Напомена: Бројеви у табели су недељни број часова.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: Оператер машинске обраде резањем

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					УКУПНО			
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
А1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		**12**	**2**	**420**	**70**		**10**		**350**			**6**		**186**			**956**	**70**		**1026**
1.	Српски језик и књижевност	3		105			2		70			2		62			**237**			**237**
1.1.	језик и књижевност*	3		105			2		70			2		62			**237**			**237**
2.	Српски као нематерњи језик*	2		70			2		70			2		62			**202**			**202**
3.	Страни језик	2		70			2		70			1		31			**171**			**171**
4.	Физичко васпитање	2		70			2		70			2		62			**202**			**202**
5.	Математика	2		70			2		70			1		31			**171**			**171**
6.	Рачунарство и информатика		2		70													**70**		**70**
7.	Историја	2		70													**70**			**70**
8.	Географија	1		35													**35**			**35**
9.	Екологија и заштита животне средине						1		35								**35**			**35**
10.	Социологија са правима грађана						1		35								**35**			**35**
А2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		**1**		**35**			**2**		**70**			**2**		**62**			**167**			**167**
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		35			1		31			**101**			**101**
2.	Изборни програм према програму образовног профила**						1		35			1		31			**66**			**66**
Укупно А1 +А2		**13**	**2**	**455**	**70**		**11 (12**)**		**385 (420**)**			**7 (8**)**		**217 (248**)**			**1057 (1123**)**	**70**		**1127 (1193**)**
Укупно		**15**		**525**			**11 (**12)**		**385(420**)**			**7 (8**)**		**217 (248**)**			**1127 (1193**)**			

Напомена: ***За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине**

****** **Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма**

А2. Листа изборних програма				
Ред. бр.	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни програми				
1.	Страни језик II*		1	1
2.	Изабрани спорт**		1	1
3.	Историја (одабране теме)**		1	1
4.	Изабрана поглавља математике			1
5.	Индустријска географија**		1	1
6.	Лиховна култура**		1	1
7.	Музичка култура**		1	1
8	Биологија		1	

Напомена: * Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године
** Ученик изборни програм бира једном у току школовања

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	35	35	31	101
Додатна настава*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунска настава *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремна настава*	до 30	до 30	до 30	до 90

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1–2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције, техничке, хуманитарне, спортско-рекреативне и друге активности)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		

Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, наставу из предмета који су утврђени планом наставе и учења других образовних профила истог или другог подручја рада, или у плановима наставе и учења гимназије.

Остваривање плана програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	**39**	**39**	**39**

Подела одељења у групе

разред	предмет / модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи – до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			15

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

за образовни профил Оператер машинске обраде резањем
када се реализује по дуалном моделу*

		I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО					Σ
		недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње					
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	УКР	Т	В	УКР	Б	Т	В	ПН	УКР	Б	
А2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		**6**	**5**	**6**	**210**	**175**	**210**	**60**	**2**	**6**	**12**	**70**	**210**	**420**	**60**		**6**	**18**	**31**	**186**	**558**	**90**	**280**	**571**	**210**	**978**	**210**	**2249**
1	Техничко цртање		3			105																		**105**				**105**
2	Машински материјали	2			70																		**70**					**70**
3	Техничка механика	2			70																		**70**					**70**
4	Машински елементи									3			105											**105**				**105**
5	Техничка физика								2			70											**70**					**70**
6	Технологија ручне и машинске обраде	2	2		70	70																	**70**	**70**				**140**
7	Ручна и машинска обрада			6			210	60																	**210**		**60**	**270**
8	Технологија машинске обраде на конвенционалним машинама[2)]									3			105				2			62				**167**				**167**
9	Машинска обрада на конвенционалним машинама[1)]										12			420	60			12			372	30				**792**	**90**	**882**
10	Технологија машинске обраде на компјутерски управљаним (CNC) машинама [3)]																2			62				**62**				**62**
11	Машинска обрада на компјутерски управљаним (CNC) машинама [3)]																	6			186	60				**186**	60	**246**
12	Предузетништво																2			62				**62**				**62**
Б2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ									**1**			**35**				**1**			**31**				**66**					**66**
2	Изборни програм према програму образовног профила								1			35				1			31				66				66	
Укупно А2+Б2		**6**	**5**	**6**	**210**	**175**	**210**	**60**	**2 (*3)**	**6**	**12**	**70 (*105)**	**210**	**420**	**60**	**(*1)**	**6**	**18**	**(*31)**	**186**	**558**	**90**	**280 (*346)**	**571**	**210**	**978**	**210**	**2249 (*2315)**
Укупно А2+Б2		**17**			**655**				**20(*21)**			**760(*795)**				**24(*25)**			**834(*865)**				**2249(*2315)**					

Напомена: * Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодавца, вежбе, практичну наставу и учење кроз рад у блоку
** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Напомена:

1) Ученик у другом разреду у оквиру блока практичне наставе/учења кроз рад бира врсту обраде на машини: струг, глодалица или брусилица и задовања је у трећем разреду у оквиру практичне наставе/учења кроз рад и блока практичне наставе/учења кроз рад.

2) Ученик другом разреду у оквиру вежби изучава технологије обраде на машини: струг, глодалица и брусилица, а у трећем разреду реализује садржаје обраде на машини коју је изабрао у другом разреду, у оквиру блока практичне наставе/учења кроз рад.

3) Ученик обрађује садржаје програма (вежбе, практична настава/учење кроз рад и блок практичне наставе/учења кроз рад) који се односе на машину коју је изабрао у другом разреду, у оквиру блока практичне наставе/учења кроз рад.

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила				
Ред. бр.	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1	Репаратура машинских делова*		1	1
2	Ливење у пешчаним калупима *		1	1
3	Термичка обрада *		1	1
4.	Обрада метала у пластичном стању *		1	1

Напомена: * Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	70	70	62	202
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1–2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

* Поред наведених предмета, школа може да организује, у складу са определењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним плановима других образовних профила истог или другог подручја рада, наставним плановима гимназије или по програмима који су претходно донети.

Остваривање плана и програма наставе и учења

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	35	35	31
Менторски рад (практична настава у блоку)	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

А. Подела одељења у групе за реализацију по школском систему

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи – до	Потребне дипломиране професионалне наставнике
		вежбе	практична настава	настава у блоку		
I	Техничко цртање	105			15	не
	Технологија ручне и машинске обраде	70			15	не
	Ручна и машинска обрада		210	60	10	да
II	Машински елементи	105			15	не
	Технологија машинске обраде на конвенционалним машинама[1)]	105			15	не
	Машинска обрада на конвенционалним машинама[2)]		420	60	10	да
III	Технологија машинске обраде на конвенционалним машинама[1)]	62			15*	не
	Машинска обрада на конвенционалним машинама[2)]		372	30	10	да
	Технологија машинске обраде на компјутерски управљаним (CNC) машинама[1)]	62			15*	не
	Машинска обрада на компјутерски управљаним (CNC) машинама[2)]		186	60	10	да
	Предузетништво	62			15	не

* Уколико школа има заступљене све три врсте обраде (стругање, глодање, брушење), могуће је да број ученика у групи буде до 10.

А. Подела одељења у групе за реализацију по дуалном моделу

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова				број ученика у групи – до
		вежбе	практична настава	УКР	настава у блоку	
I	Техничко цртање	105				15
	Технологија ручне и машинске обраде	70				15
	Ручна и машинска обрада		210		60	10
II	Машински елементи	105				15
	Технологија машинске обраде на конвенционалним машинама[2]	105				15
	Машинска обрада на конвенционалним машинама[2]			420	60	10
III	Технологија машинске обраде на конвенционалним машинама[2]	62				15
	Машинска обрада на конвенционалним машинама[2]			372	30	10
	Технологија машинске обраде на компјутерски управљаним (CNC) машинама *	62				15
	Машинска обрада на компјутерски управљаним (CNC) машинама [2]			186	60	10
	Предузетништво	62				15

* Уколико школа има заступљене све три врсте обраде (стругање, глодање, брушење), могућа је да број ученика у групи буде до 10.